

БҮТЭЭГДЭХҮҮН
ХУВААХ ГЭРЭЭ

1997

AOX.
ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

1997 оны 2 дугаар
сарын 19-ний өдөр

Дугаар 47

Улаанбаатар
хот

Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг
батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар, АНУ-ын Нескор
Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын
24-ний өдөр байгуулсан Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг
баталсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

М.ЭНХСАЙХАН

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд

Л.НЯМСАМБУУ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

2

1997 оны 5 дугаар
сарын 7-ны өдөр

Дугаар 114

Улаанбаатар
хот

Хэлэлцээр батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар, АНУ-ын Нескор Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулж, Засгийн газрын 1997 оны 2 дугаар сарын 19-ний өдрийн 47 дугаар тогтоолоор батлагдсан Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний салшгүй хэсэг болох "Өөрчлөн байгуулах, эрх шилжүүлэх болон тэлбөр тооцоог шийдвэрлэх тухай хэлэлцээр", "Эрх шилжүүлэх, хулээн авах болон худалдан авах тухай хэлэлцээр"-ийг тус тус баталсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

М.ЭНХСАЙХАН

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд

Л.НЯМСАМБУУ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
төлөөлөн
ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР
болов
НЕСКОР ЭНЕРЖИ КОМПАНИЙН
хооронд байгуулсан
БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ ГЭРЭЭ.

1997 оны 1 дутээр сарын 24.

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

БҮТЭЭГДЭХҮҮН НАМХАХ ГЭРЭЭ

Энэхүү Гэрээг Монгол Улсын Засгийн газрыг төлөөлөн Газрын Тосны Хэрэг Эрхлэх Газар болон Нескор Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдөр байгуулав.

УДИРТГАЛ

Монгол Улс нутаг дэвсгэрийнхээ байгалийн бүх нөөц баялгийн цорын ганц эзэмшигч бөгөөд монголын ард түмний болон буюу гэрээний ашиг сонирхолд нийцүүлэн энэхүү байгалийн нөөц баялгаа олборлох, боловсруулах, ашиглаж хэрэглэх эрхтэй;

Засгийн газар энэхүү Гэрээнд тодорхойлсон гэрээт талбайд газрын тос хайх, олборлох, боловсруулах ажиллагааг хөхүүлэн дэмжихийг эрмэлзэж, энэхүү Гэрээг Засгийн газрын иэрийн өмнөөс байгуулах, хэлэлцэн тохирох, хэрэгжүүлэх эрхийг Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт олгосон;

Гэрээлэгч дор дурдсан энэхүү Гэрээ ёсоор газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах санхүүгийн бололцоотой, техникийн болон мэргэжлийн чадвартай бөгөөд байгаль орчныг бохирдоос хамгаалахын ач холбогдлыг ухамсарлан, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах ёстой;

) Засгийн Газар болон Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайд газрын тосны хайгуул, олборлолтын ажил гүйцэтгэх талаар Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээрийг (XXX) 1993 оны 5 дугаар сарын 10-нд байгуулсан бөгөөд;

Энэхүү өдөр Газрын тосны Хэрэг Эрхлэх Газар (ГТХЭГ), Гэрээлэгчийн хооронд байгуулсан Өөрчлөн байгуулах, эрх шилжүүлэх болон төлбөр тооцоог шийдвэрлэх тухай Хэлэлцээр (Өөрчлөн байгуулах тухай Хэлэлцээр)-ийн заалтын дагуу энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн XXX-г хүчингүй болгож, түүний оронд хүчин төгөлдөр үйлчлэх бөгөөд Гэрээлэгч Гэрээт талбайд газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах онцгой эрх эдэлнэ гэдгийг үндэслэн,

Энэхүү Гэрээнд тусгагдсан харилцан тохиролцоог иш үндэс болгож, дараахь зүйлийг үүгээр тохиролцлоо.

НЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ТӨЛӨӨЛӨГЧИД

“Өдөрт олборлох дундаж хэмжээ” гэж тухайн хуанлийн улиралд олборлосон Гэрээт түүхий тосны нийт хэмжээг тухайн хуанлийн улирлын өдрийн тоонд хуваасан дунджийг хэлнэ.

Баррель, гэж 1,01325 барын агаарын хэвийн даралт дор Фаренгситын 60 хэмийн дулаанд буй 158,987 литрийн хэмжээг хэлнэ.

“Анхны нөхцөл байдал” гэж Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээнд заасан Гэрээт талбайн байгаль орчны анхны нөхцөл байдлыг хэлнэ.

“Блок” гэж газрын тосны хайгуул, олборлолтын үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар буюу Монгол Улсын Засгийн газраас албан ёсоор тогтоосон газар нутгийг нэрлэнэ.

“Төсөв” гэж орлого, зарлагын урьдчилсан тооцоог хэлнэ.

“Хуанлийн сар” гэж Грекорийн хуанлийн 12 сарын нэг нь бөгөөд тухайн сарын анхны өдрөөс эхэлж, сүүлчийн өдрийг дуустал Үргэлжлэх хугацааг хэлнэ.

“Хуанлийн улирал” гэж Грекорийн хуанлийн улирлыг хэлэх бөгөөд үүнд 1,2, 3 дугаар сарууд, эсвэл 4, 5, 6 дугаар сарууд, эсвэл 7, 8, 9 дугаар сарууд, эсвэл 10,11,12 дугаар сарууд багтана.

“Хуанлийн жил” гэж Грекорийн хуанлийн 1 дүгээр сарын 1-ний өдөр эхэлж, 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусах нэг жилийн хугацааг хэлнэ.

“Үр ашигтай нээлт” гэж Үнэлгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсний дунд газрын тосны хэмжээ, чанар, байршил, агуулагдах гүн, шаардагдаж болох зардал, газрын тосны дэлхийн зах зээлийн үнэ болон холбогдох бусад хүчин зүйлийг тооцоолсны үндсэн дээр үр ашигтай олборлолт явуулах боломжтой Нээлтийг хэлнэ.

“Гэрээ” гэж Засгийн газрыг төлөөлөн ГТХЭГ болон Гэрээлэгчийн хооронд байгуулсан энэхүү Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг хэлнэ.

“Гэрээт талбай” гэж энэхүү Гэрээт хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн Хавсралт “А”-д заасан цэгүүдээр хязгаарлагдсан, Хавсралт “Б”-д зурж үзүүлсэн талбайг хэлэх бөгөөд энэ талбай нь VII зүйлд заасны дагуу буцааж өгөх хэмжээгээр тухай бүр багасч болно.

“Гэрээт түүхий тос” болон “Гэрээт хий” гэж энэхүү Гэрээний дагуу Гэрээт талбайгаас олборлож хуримтлуулсан газрын түүхий тос ба хийг хэлнэ. Энд хэрэглэсэн **олборлосон** гэдэг ойлголт нь тосыг газрын гадаргууд гаргаж бүтээгдэхүүн хуваах хэмжүүрийн төхөөрөмжөөр нэвтрүүлснийг хэлнэ. “Хуримтлуулсан” гэдэг ойлголт нь Гэрээнд оролцогч аль нэг тал тосыг авч ашиглах боломж бүрдүүлснийг хэлэх бөгөөд харин:

1. Гэрээт талбайн хүрээнд гадаргууны дорхи давхарга руу шахаж оруулсан;
2. газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа (түлш, хоолой дүүргэх, эсвэл бусад хэлбэрээр)-нд ашигласан;
3. газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны явцад (шатаах, гоожих, багасах, уурших замаар, ослоор, эсвэл бусад байдлаар) хорогдсоныг тооцохгүй.

“Гэрээлэгч” гэж Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах талаар ГТХЭГ-тай гэрээ байгуулсан Нескор Энержи компани буюу Нескор Энержи компаниас уг эрхийг

ГЭЛЭН авсан этгээдээ, эсвэл дээрх үйл ажиллагааны аливаа нэгэн хэсгийг гүйцэтгэх эрх олгогдсон хэн бүхнийг хэлнэ.

“Гэрээт жил” гэж Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэх нэг жилийн хугацааг хэлнэ.

“Ортэгт тос” гэдэг нь 8.2 дугаар зүйлд заасан уттыг агуулна.

“Түхий тос” гэж газар доорхи байгалийн агууламжид байгаа, эсвэл гадаргуу дээр ялгагч болон боловсруулах төхөөрөмжөөр оруулан гаргасны дараа агаарын даралтад, шингэн байдалд буй нүүрс-устэрөгчийг нэрэлнэ. Түүнчлэн түүхий тосны ойлголтод ялгагч, үйлдвэр эсвэл боловсруулах бусад төхөөрөмжид шингэрүүлсэн конденсат ба байгалийн шингэн хий багтана.

“Үр ашигтай үйлдвэрлэл эхэлсэн өдөр” гэж олборлолтын талбай тус бүрийн хувьд түүхий газрын тосны нийт олборлолтын нийлбэр хэмжээ ГТХЭГ, Гэрээлэгчийн хооронд харилцан тохиролцсон доод хэмжээнд хурсэн өдрийг хэлнэ.

“Олборлолтын зардлыг” гэдэг нь олборлолтын үйл ажиллагаатай холбогдон гарах нийт зардлыг /ашиглалтын зардлыг оруулахгүй/ хэлнэ.

“Олборлолтын талбай” гэж Гэрээт талбай дахь Үр ашигтай нээлтийг агуулсан талбайг хэлнэ.

“Олборлолтын үйл ажиллагаа” гэж нэг буюу түүнээс дээш тооны Үр ашигтай нээлтийн хөрөнгө оруулалттай холбогдсон бүхий л үйл ажиллагааг хэлэх бөгөөд тэдгээрт дараахь үйл ажиллагаа багтана:

1. олборлолтын цооног өрөмдөх, ажиллуулах; дамжуулах хоолой, үйлдвэр, түгээгүүр, бусад байгууламж барьж байгуулах, ажиллуулах,
2. газрын тос ялгах, баяжуулах, уснаас ялгах, шахах, шингэрүүлэх, хадгалах, шатаах, тээвэрлэх болон бусад байдлаар боловсруулж ашиглах,
3. дахин шахаж эргэлт, даралтанд оруулах, олборлолтыг нэмэгдүүлэх хоёрдогч, гуравдагч болон бусад үйл ажиллагаа болно.

“Олборлолтын хугацаа” гэж олборлолтын талбай бүрийн хувьд 5.5 дугаар зүйлд заасан хугацаа, түүний дотор 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу сунгасан хугацааг хэлнэ.

“Олборлолтын төлөвлөгөө” гэж Үр ашигтай нээлтийн хувьд явуулах олборлолтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэлнэ.

“Нээлт” гэж Үнэлгээний хөтөлбөрийн дагуу үнэлгээ хийх нь зүйтэй гэж Гэрээлэгчийн үзсэн газрын тосны нэг буюу хоёр агууламж, хоёроос дээш хэд хэдэн агууламжийн бүлгийг нээхийг хэлнэ.

“Нээлтийн талбай” гэж Гэрээт талбай доторхи Нээлт бүхий талбайг хэлнэ.

“Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдөр” гэж Засгийн газраас энэхүү Гэрээ болон түүний хавсралт болох Өөрчлөн байгуулах тухай хэлэлцээр болон Эрх шилжүүлэх тухай хэлэлцээрийг хамтруулан албан ёсоор батламжилсан өдрийг хэлнэ.

“Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ” гэж 1996 оны 2 дугаар сард AGRA Earth & Environmental Limited, Cornerstone Environmental Resources Inc. компанийн боловсруулсан Монгол Улсын Зүйлбаян,

баруун урд Зүүнбаян болон Цагаан элчиний талбайн байгаль сонгуул нөлөөллийн үнэлгээг хэлнэ.

“Хайгуулын зардал” гэж хайгуулын үйл ажиллагаатай холбогдон гарсан нийт зардал /ашиглалтын болон олборлолтын зардлыг оруулахгүй/-ыг хэлнэ.

“Хайгуулын үйл ажиллагаа”-нд дараах үйл ажиллагаа багтана:

1. Үр ашигтай нээлтэд багтах эсэх нь хараахан тогтоогдоогүй нэг буюу хэд хэдэн байгалийн агууламжийг нээн илрүүлэх, эсвэл
2. Үнэлгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, түүний дотор агаарын ба геологи, геофизикийн зураглал хийх, тэсэлгээ хийх, керн авах, давхарга зүйг судлах, хайгуулын болон үнэлгээний цооног өрөмдөх, мэдээлэлд тайлал хийх болон дээрхтэй холбоотой бусад бүх үйл ажиллагаа.

“Хайгуулын хугацаа” гэж 5.1 дугаар зүйлд заасан хугацаа, түүний дотор 5.2 дугаар зүйлд заасны дагуу сунгасан хугацааг хэлнэ.

“Хайгуулын ажлын хөтөлбөр” гэж хайгуулын хугацаанд Гэрээт талбайн хүрээнд хийх хайгуулын ажлын хөтөлбөр, түүний дотор Хавсралт “Д”-д заасан заавал гүйцэтгэх ажил үүргийг хэлнэ.

“Экспортын цээ” гэж гэрээт тос буюу гэрээт хийн олборлолтын хэмжилт хийх цооногийн амны төхөөрөмж, эсвэл бусад байгууламж дээрх буюу тэдгээрийн ойролцоох цэгийг хэлнэ.

“Экспортын үнэ” гэдэг нь 8.4(а)-д заасан уттыг агуулна.

“Давагдашгүй хүчин зүйл” гэдэг нь ХХ зүйлд заасан уттыг агуулна.

“Байгалийн хий” гэж агаарын даралт, температурын хэвийн нөхцөлд хийн байдалд байгаа нүүрс-устэрөгчийг хэлэх бөгөөд үүнд хүнд ба хөнгөн эрдэслэг хий, газрын тосны олборлолтын хий болон хүнд эрдэслэг хийгээс шингэн нүүрс-устэрөгчийг ялгах буюу түүнээс гаргаж авсаны дараа үлдэх хий, түүнчлэн шингэн буюу хийжүүлсэн нүүрс-устэрөгчтэй хамтад нь гаргаж авсан нүүрс-устэрөгчийн бус хий тус тус багтана.

“Засгийн газар” гэж Монгол Улсын Засгийн газар, түүний аль нэгэн салбар байгууллага буюу бүрэлдэхүүн хэсгийг хэлнэ.

“Орлогын татвар” гэж татвар, орлогын татвар, хураамж, хөлс, төлбөр, авлагын болон бусад нэр томьёотой байхаас үл хамааран орлого эсвэл ашгийн хэмжээнэнд Засгийн газраас ногдуулсан бүх төрлийн татвар хураамжийг хэлнэ.

“XXX” гэдэг нь энэхүү Гэрээний Удиртгал хэсэгт дурдсан хэлэлцээрийг хэлнэ.

“Технологийн зардал” гэж түүхий тосыг гаргаж авах, хэмжих, хадгалах, боловсруулах буюу тээвэрлэхтэй холбогдсон зардлыг хэлнэ.

“Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллага” гэж Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар буюу газрын тостой холбогдох үйл ажиллагаа явуулах талаар гэрээ хэлэлцээр байгуулах, тэдгээрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих эрхийг Засгийн газраас олгосон байгууллагыг хэлнэ.

“Газрын тос” гэж газрын хэвлэйд байгаа хамтад нь буюу дангаар нь олборлож болох шингэн тос, хийн буюу хатуу байдалтай байгаа нүүрс-төрөгчийн төрөл бүрийн нэгдлийг хэлнэ.

“Газрын тосны тухай хууль” гэж 1991 оны 2 дугаар сарын 13-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон Газрын тосны тухай Монгол Улсын хууль,

1991 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон Газрын тосны тухай Монгол Улсын хуулийг хэрэгжүүлэх журмыг болон эдгээр хууль, журмыг нэмж өөрчилсөн, тэдний оронд баталсан бусад хууль журмыг хэлнэ.

“Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа” гэж энэхүү Гэрээний дагуу Газрын тос хийх үзэлтээ хийх олборлох, ашиглах, боловсруулах, тодорхой хадгалах, борлуулахтай холбогдсон бүхий үйл ажиллагааг хэлнэ. Эдгээд хангуйлын болон олборлолтын бүх үйл ажиллагааг багтана.

“Газрын тосны үйл ажиллагааны дурэм” гэж Газрын тосны тухай хуулийн дагуу Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллагаас боловсруулан баталсан газрын тостой холбогдсон тодорхой үйл ажиллагааг гүйцэтгэх явцад мөрдөх аргачлал, горимыг хэлнэ.

“Бүтээгдэхүүний хэмжилт” гэдэг нь энэхүү Гэрээний XI зүйлд заасан уттыг агуулна.

“Өөрчлөн байгуулах тухай хэлэлцээр” гэдэг нь энэхүү Гэрээний Удиртгал хэсэгт дурдсан хэлэлцээрийг хэлнэ.

“Роялти” гэж Газрын тосны тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу байгалийн нөхөн сэргээгдэшгүй нөөцийн баялгийг ашигласны төлбөрийг хэлнэ.

“Оролцон гүйцэтгэгч” гэж газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахаар Гэрээлэгчийн хөлслөн авсан Монголын буюу гадаадын аливаа компани, хувь хүнийг хэлнэ.

“Татвар төлөх орлого” гэдэг нь 10.2(б)-д заасан уттыг агуулна.

“Татвар” гэж Засгийн газраас аливаа хувь хүн, өмч хөрөнгө, гүйлгээ буюу үйл ажиллагаанд ногдуулсан бүх татвар /орлогын татварыг оролцуулахгүй/, хураамж, төлбөр болон бусад авлагыг хэлнэ.

“Татвараас чөлөөлөх хугацаа” гэж хүчин төгөлдөр буй Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай Монгол Улсын хуульд заасанчлан Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн анхны Олборлолтын талбайд үйлдвэрлэл эхэлсэн өдрөөс хойши арван /10/ жилийн хугацааг хэлнэ. Татвараас чөлөөлөх хугацаа нь дор дурдсан хоёр үе шаттай байна. Үүнд:

- “Татвараас чөлөөлөх эхний үе шат” гэж Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай Монгол Улсын хуульд заасны дагуу Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн анхны Олборлолтын талбайд үйлдвэрлэл эхэлсэн өдрөөс хойши таван /5/ жилийн хугацааг хэлнэ.
- “Татвараас чөлөөлөх хоёрдахь үе шат” гэж татвараас чөлөөлөх эхний үе шат дуусанаас хойши таван /5/ жилийн хугацааг хэлнэ.

“Жил” гэж тухайллан заасан он, сар, өдрөөс эхлэн Грегорийн хуанлийн дагуу тооцох дараалсан 12 сарын хугацааг хэлнэ.

ГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ ЭРХ ОЛГОХ ТУХАЙ

3.1 ЭРХ ОЛГОХ ТУХАЙ

Түүхэд энэхүү тогтолцоогийн Гэрээн нь ХХХ-ийг хүчингүй болгож, түүний оронд үйлчилэх бөгөөд Гэрээний хугацаанд Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайд газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах онцгой эрх эдэлнэ. Зөвхөн доорх зүйлээр хязгаарлалгүйгээр Гэрээлэгчид дараах эрх олгосон болно. Үүнд:

1. дамжуулах хоолой, гүүр, зам, түгээх станц, сууц, агуулах, нисэх онгоц буух талбай, радио цамхаг болон сансрын холбооны төхөөрөмж зэргийг барьж байгуулах, ашиглах;
2. Гэрээт талбайгаас олборлосон тосыг газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд ашиглах;
3. Гэрээт тос Гэрээт хийг худалдах борлуулах буюу Экспортлох цээ буюу цэгүүд рүү Гэрээт талбайгаас тээвэрлэх;
4. Гэрээт тос Гэрээт хийг борлуулах, экспортлох;
5. Гэрээлэгчид ногдох тосыг худалдах буюу бусад хэлбэрээр борлуулснаас олох бүх орлогыг гадаадад гүйвуулах буюу үлдээх, чөлөөтэй зарцуулах;
6. энэхүү Гэрээнд заасан бусад бүх эрхийг эдлэх зэрэг болно.

3.2 ЗӨВШӨӨРӨЛ

Энэхүү Гэрээний ХХV зүйлтэй холбоотойгоор газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахад болон энэхүү Гэрээгээр Гэрээлэгчид олгогдсон эрхийг хэрэгжүүлэхийн тулд нэмэлт зөвшөөрөл авах шаардлагагүйг Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллага нотолж байна.

3.3 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллага Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээг хүлээн зөвшөөрч байгаагаа Засгийн газрын өмнөөс нотолж байна. Энэхүү үнэлгээний “Б” ангилалд (тусгайлан) зааснаас бусад тохиолдолд Анхны нөхцөл байдлын талаар, мөн Анхны нөхцөл байдлыг сайжруулах, түүнийг өөрчлөх талаар үүрэг Гэрээлэгч үл хүлээнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ОРТӨГ ЗАРДАЛ

Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахад шаардагдах бүх өртөг, зардлыг Гэрээлэгч хариуцана. Хэрэв газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны үр дүнд Гэрээт тос буюу Гэрээт хий үйлдвэрлэх болон худалдах буюу бусад хэлбэрээр гаргавал, уг ажиллагаатай холбогдон гаргасан өртөг, зардлыг Гэрээлэгч энэхүү Гэрээний VII, XIX зүйлүүдэд заасны дагуу нөхөн авах эрхтэй. Энэхүү Гэрээнд оролцогч аль ч тал энэхүү Гэрээний дагуу Гэрээт тос буюу Гэрээт хий үйлдвэрлэх болон худалдах

буоу Гусад нэлбэрээр гаргана газын баталгаа гаргахгүй. Ийм уираас энэхүү Гэрээний дагуу үүсэх аливаа өртөг зардлыг Гэрээлэгч нөхөж авах баталгаа мөн байхгүй.

ТАВДУГААР ЗҮЙЛ ХУГАЦАА

5.1 ХАЙГУУЛЫН ҮЕ

Энэхүү Гэрээ нь хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн хайгуулын хугацааны туршид хүчин төгөлдөр байна. Хайгуулын эхний үе нь энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн гурван /3/ жил үргэлжилнэ.

5.2 ХАЙГУУЛЫН ХУГАЦААГ СУНГАХ

- a) Хайгуулын хугацааны анхдагч үе дуусах үед Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллага Гэрээлэгчтэй харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хайгуулын хугацааг хоёр (2) удаа дараалсан хоёр (2) жилийн хугацаагаар сунгаж болно. Үүнд:
1. Гэрээлэгч нь хайгуулын хугацааны анхдагч үе буюу эхний нэмэлт хугацааг дуусахаас наад зах нь гуч /ЗО/ хоногийн өмнө хайгуулын хугацааг сунгах хүсэлтээ Засгийн газрын төлөөлөгчид бичгээр мэдэгдэнэ.
  2. Гэрээлэгч нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх байгууллагатай тохиролцсон хайгуулын ажлын хөтөлбөрийг хайгуулын хугацааны анхдагч үеийн жил бүрт нь амжилттай гүйцэтгэсэн байна.
- б) Хэрэв хайгуулын хугацааны анхдагч үе буюу аливаа нэмэлт хугацаа дуусах үед Үр ашигтай нээлт болох нь тодорхой болоогүй Нээлт байгаа бол уг нээлтийн талбайн хувьд хайгуулын хугацаа нь дараах нөхцлүүдийн аль нэг нь түрүүлж тохиолдох хүртэл шууд сунгагдана. Үүнд:
1. тухайн Нээлтийг Үр ашигтай нээлт гэж тогтоох,
  2. тухайн Нээлтийг Үр ашигтай бус нээлт гэж тогтоох буюу
  3. хайгуулын хугацаа дуусах ёстой өдрөөс хойш нэг /1/ жил өнгөрөх зэрэг болно.

5.3 НЭЭЛТ БОЛОН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АЖИЛ

- а) Гэрээт талбайн хүрээнд Нээлт илрүүлсэн тохиолдолд Гэрээлэгч арван тав /15/-аас багагүй хоногийн дотор Засгийн Газрын төлөөлөгчид энэ тухай мэдэгдэнэ. Энэхүү мэдэгдэлд уг Нээлтийн талаар бололцоотой бүх мэдээ сэлтийг тоймлон тусгах бөгөөд

- ингэж мэдэгдсэн өдөр нь тухайн Нээлтийг бүртгэсэн өдөрт тооцогдоно.
- б) Хэрэв Гэрээлэгч тухайн Нээлтэд үнэлгээ өгөх нь зүйтэй гэж үзвэл, уг Нээлтийг илрүүлсэн тухай мэдэгдсэнээс хойш срэн /90/ хоногийн дотор Гэрээлэгч тус Нээлт нь Үр ашигтай нээлт мөн эсэхийг тогтоох Үнэлгээний төсвийг Үнэлгээний хөтөлбөрийн хамт Засгийн газрын төлөөлөгчид гаргаж өгнө. Үнэлгээний хөтөлбөрт Нээлтийн байршил, түүний гарал болон урьдчилан тооцоолсон хэмжээг тусгаж, үнэлгээ хийх нээлтийн талбайг тогтооно. Мөн Үнэлгээний хөтөлбөрт тухайн Нээлтийн талбайд явуулах өрөмдлөг, туршилт болон судалгааны ажлын төлөвлөгөө, газрын тосыг гаргах, боловсруулах, Нээлтийн талбайгаас тээвэрлэхтэй холбогдсон техник, эдийн засгийн судалгааг тусгасан байна.
- в) Зүүнбаян, Зүүнбаянгийн баруун өмнөд хэсэг болон Цагаан элсний* талбайг хамтад нь энэхүү Гэрээний дагуу нэг Нээлтэд хамруулан тооцох бөгөөд холбогдох Үнэлгээний хөтөлбөрийг боловсруулан энэхүү гэрээний Хавсралт “Г”-д тусгасан болно.

5.4 ҮР АШИГТАЙ НЭЭЛТҮҮД

- а) Үнэлгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дууссан, эсвэл нэг болон түүнээс дээш Нээлтүүд нь Үр ашигтай нээлт гэж тогтоогдвол арван таван /15/ хоногийн дотор Нээлтийн талбай Үр ашигтай нээлт агуулсан эсэхийг Гэрээлэгч нь Засгийн газрын төлөөлөгчид мэдэгдэнэ. Үр ашигтай нээлт илрүүлсэн тухай мэдэгдсэн өдөр нь тухайн Үр ашигтай нээлтийг бүртгэсэн өдөрт тооцогдоно.
- б) Үр ашигтай нээлт нэг бүрийг бүртгэсэн өдрөөс хойш зуун наян /180/ хоногийн дотор Гэрээлэгч дараах зүйлүүдийг Засгийн газрын төлөөлөгчид гаргаж өгнө. Үүнд:
1. Олборлолтын хөтөлбөр болон төсөв,
  2. Олборлолтын талбайн газрын зураг, бусад тодорхойлолтууд.

Дээрх зүйлүүдийг гаргаж өгсөний дараа Засгийн газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгч хоёрын хооронд тохиролцсон Олборлолтын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх олборлолтын үйл ажиллагааг эхэлнэ.

5.5 ОЛБОРЛОЛТЫН ХУГАЦАА

Хайгуулын хугацаа аяндаа дууссан буюу түүнийг бусад хэлбэрээр зогсоосон эсэхийг үл харгалзан, энэхүү Гэрээ нь холбогдох олборлолтын хугацаа дуустал олборлолтын талбай нэг бүрийн хувьд хүчин төгөлдөр байх болно. Аливаа Олборлолтын хугацааны айнхдагч үе нь тухайн олборлолтын талбайд Үр ашигтай нээлт хийсэн өдрөөс эхлэн хорин /20/ жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр хэвээр үргэлжилнэ.

5.6 ОЛБОРЛОЛТЫН ХУГАЦААГ СУНГАХ

Олборлолтын хугацааны анхдагч үе дуусахаас наад зах нь жар /60/ хоногийн өмнө Гэрээлэгчээс бичгээр гаргасан хүсэлтийн дагуу Гэрээлэгчийн зүгээс газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэн явуулах зорилгоор тус олборлолтын хугацааг тус бүр таван /5/ жилийн хугацаагаар хоёр /2/ удаа сунгана.

5.7 ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ОЛБОРЛОЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОН ХОЛБОГДОХ ТАЛБАЙГ ЭРГЭН ХЯНАХ

Энэхүү Гэрээний бусад заалтыг үл харгалзан, Гэрээлэгч нь нэмэлт мэдээлэл буюу үнэлгээ хийх үндсэн дээр Үнэлгээний хөтөлбөр буюу Олборлолтын төлөвлөгөө болон холбогдох Нээлтийн талбай буюу Олборлолтын талбайг үе үе эргэн хянаж өөрчлөх буюу хүчингүй болгож болно. Гэрээлэгч ийнхүү хянан өөрчлөх буюу хүчингүй болгох тухай шийдвэрээ гаргахаас арван таван /15/ хоногийн өмнө Засгийн газрын төлөөлөгчид мэдэгдэнэ.

ЗУРГААДУГААР ЗҮЙЛ ХАЙГУУЛЫН АЖИЛ

6.1 ГҮЙЦЭТГЭХ АЖЛЫН ҮҮРЭГ

Энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш нэг зуун хорин /120/ хоногийн дотор Гэрээлэгч нь хайгуулын ажлаа эхлэх бөгөөд энэхүү Гэрээнд хавсаргасан Хавсралт “Д”-д заасан хайгуулын ажлын заавал, гүйцэтгэх ажил үүргийг биелүүлж, Хавсралт “Д”-д зааснаас багагүй хөрөнгийг хайгуулын ажлын анхны хугацааны гурван жилийн хугацаанд зарцуулах үүрэг хүлээнэ.

6.2 ӨРӨМДЛӨГИЙН АРГА ХЭЛБЭРҮҮД

Гэрээлэгч хайгуулын ажлын хөтөлбөрийн дагуу аливаа хайгуулын цооногийг өрөмдөхдөө олон улсын газрын тосны үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг аргачлалыг ашиглах бөгөөд дараах нөхцүүдийн аль нэг нь тохиолдох хүртэл өрөмдлөг хийнэ. Үүнд: /1/ өрөмдлөг төлөвлөсөн гүнд хүрсэн, /2/ өрөмдлөгийн дүнд Нээлт илрүүлсэн, /3/ өрөмдлөг нь суурь чулуулагт хүрсэн, буюу /4/ өрөмдлөг нь үл нэвтрэх биет, исвэл геотермийн хэт халуун градиентэд хүрсэн бол дээр дурдсан олон улсын газрын тосны үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг аргачлалын дагуу өрөмдлөгийг зогсоох нь зүйтэй гэж үзсэн хэрэг болно.

6.3 ХАЙГУУЛЫН АЖЛЫН ХӨТӨЛБӨР БОЛОН ТӨСӨВ

Энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн 1999 оны 12 дугаар сарын 31-нд дуусах хайгуулын ажлын анхны гурван жилийн хугацаанд гүйцэтгэх хайгуулын ажлын хөтөлбөр болон төсвийг

Хавсралт “Д”-д болно. Цаашид хайгуулын хугацаанд тухайн хуанлийн жил эхлэхээс наад зах нь жаран /60/ хоногийн өмнө Гэрээлэгч тухайн хайгуулын жилд гүйцэтгэхээр төлөвлөж буй хайгуулын ажлын төлөвлөгөө болон төсвийг боловсруулж, Засгийн газрын төлөөлөгчид гаргаж өгнө. Тухайн хуанлийн жил эхлэхээс наад зах нь гучин (30) хоногийн өмнө Засгийн газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгч нар тухайн жилийн ажлын хөтөлбөр болон төсвийг хянан хэлэлцэхээр уулзаж ярилцана. Хэрэв Гэрээлэгч ийм ажлын хөтөлбөр bklky төсөвт өөрчлөлт засвар хийсэн бол тэдгээрийн хуулбарыг Засгийн газрын төлөөлөгчид даруй гаргаж өгнө. Аливаа ийм өөрчлөлт засвар нь өмнөх хувилbaraасаа ихээхэн зөрүүтэй нөхцөлд уг өөрчлөлт засварын тухай мэдээллийг хүлээн авснаас хойш ажлын арван таван /15/ хоногийн дотор аль нэг тал нь хүсэлт гаргавал Засгийн газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгч нар тэр өөрчлөлтийг хянан хэлэлцэхээр дахин уулзаж ярилцана.

ДОЛДУГААР ЗҮЙЛ ТАЛБАЙ БУЦААЖ ӨГӨХ

7.1 НЭЭЛТИЙН ТАЛБАЙ БОЛОН ОЛБОРЛОЛТЫН ТАЛБАЙ

Энэхүү Гэрээний VII зүйлд заасантай үл нийцэх аливаа бусад зүйлийг үл харгалзан, Гэрээлэгч нь нээлтийн буюу олборлолтын талбайг бүхэлд нь буюу аль нэг хэсгийг буцааж өгөх үүрэг хүлээхгүй.

7.2 ГЭРЭЭ ЁСООР ТАЛБАЙГ БУЦААЖ ӨГӨХ

Гэрээлэгч нь дараахь байдлаар талбай буцааж өгнө:

- а) хайгуулын хугацааны анхдагч үе дуусах буюу дуусахаас өмнө анхдагч Гэрээт талбайн хорин тав /25/-аас доошгүй хувийг,
- б) хайгуулын хугацааны эхний нэмэлт үе дуусах буюу дуусахаас өмнө анхдагч Гэрээт талбайн хорин тав /25/-аас доошгүй хувийг,
- в) Энэхүү Гэрээний 5.2 дугаар зүйлд заасны дагуу хайгуулын хугацаа дуусахад нээлтийн талбай болон олборлолтын талбайгаас бусад бүх хэсгийг тус тус буцааж өгсөн байна.
- г) Гэрээлэгч Гэрээт талбайн аль ч хэсгийг буцааж өгөхдөө түүний гадаргуугийн унаган төрхийг (өөрөөр хэлбэл Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрийн байдлыг) боломжтой хэмжээнд сэргээсэн байна.

7.3 САЙНДУРААР ТАЛБАЙГ БУЦААЖ ӨГӨХ

Гэрээлэгч Гэрээт талбайг бүхэлд нь буюу аливаа хэсгийг нь сайн дураараа хэдийд ч юм уу үе буцааж өгч болох бөгөөд энэхүү сайн дураараа буцааж өгсөн талбайг 7.2 дугаар зүйлд заасан Гэрээ ёсоор буцааж өгөх талбайд тооцно. Гэрээлэгч нь энэхүү VII зүйлийн дагуу буцааж өгсөн Гэрээт талбайн аль ч хэсгийн хувьд цаашдаа ямар нэ

үүрэг хариуцлага хүчинчийн Гэхдээ Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээний Хавсралт “Д” ёсоор заавал гүйцэтгэх ажил үүргээ хүчингүй болгох зорилгоор аливаа талбайг өөрийн хүсэлтээр буцааж өгч болохгүй.

НАЙМДУГААР ЗҮЙЛ

РОЯЛТИ, ӨРТӨГ НӨХӨЛТ БОЛОН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААЛТ - ТҮҮХИЙ ТОС

8.1 РОЯЛТИ

- a) Гэрээлэгч хуанлийн улирал бүрд борлуулсан Гэрээт тосны үнийн хэмжээний ай тэнцэх хэмжээний роялтийг төлнө.
- b) Төлбөрийг Гэрээлэгч шууд Засгийн Газарт буюу Засгийн газрын төлөөлөгчөөс бичгээр зөвшөөрсөн тохиолдолд Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт төлнө. Энэхүү Гэрээ болон энэхүү Гэрээнд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт төлсөн төлбөрийг Засгийн газарт шууд төлсөн хэмээн үзэж, төлбөр хийгдсэний гэрчилгээ болох төлбөрийн баримтыг Гэрээлэгчид гаргаж өгнө.

8.2 ӨРТӨГ НӨХӨЛТ

- a) Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахад гарсан бүх өртөг зарлыг нөхөх зорилгоор /цаашид “Өртөг нөхөлт” хэмэх/ хуанлийн улирал тутамд борлуулсан гэрээг түүхий тосны хүртэлх хувийг авч ашиглах эрхтэй. Хуанлийн аль ч улиралд өртөг нөхөлт нь энэхүү Гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу тухайн үед нөхөж аваагүй байгаа Гэрээлэгчийн зардлын нийт хэмжээтэй үнэ өртгийн хувьд тэнцүү байна. Гэхдээ Гэрээлэгч хуанлийн аль ч улиралд борлуулсан гэрээт түүхий тосны нийт хэмжээний хэмжээг өртөг нөхөлт болгон авах эрхгүй. Түүнчлэн нөхөж аваагүй үлдсэн бүх өртөг зардал нь бүрэн нөхөгдөж дуустал дараа дараагийн хуанлийн улирлуудад шилжин тооцогдож байна.
- b) Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд тарсан бүх өртөг зардлыг хайгуулын зардал, олборлолтын зардал болон ашиглалтын зардал тэж давхардуулалгүй ээр ангилаа. Эдгээр өртөг зардал нь энэхүү Гэрээний 8.2 дугаар зүйлийн дагуу дор дурдсан дарааллаар нөхөн төлөгдөнө. Үүнд: /1/ хайгуулын зардал, /2/ ашиглалтын зардал, /3/ олборлолтын зардал. Тодотгол болгон тэмдэглэхэд, олборлолтын болон ашиглалтын зардал нь хайгуулын үед, хайгуулын зардал нь олборлолтын үед гарч болно гэдэг нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн болно.
- b) Дээр дурдсаныг үл харгалзан, энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болох өдрөөс өмнө Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээрийн дагуу Гэрээт талбайн хувьд газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд гарсан Гэрээлэгчийн бүх өртөг зардлыг /Хамтарсан хайгуулын

хэлэлцээрийн нагуу Засгийн газрын Гэрээлэгчийн төлөөгүйн өртөг зардлыг оруулан/ Гэрээлэгчийн хайгуулын зардалд тооцож, энэхүү Гэрээний 8.2 дугаар зүйлийн дагуу Гэрээлэгч нөхөж авна. Энэхүү зардлын болит зарцуулсан хэмжээг Засгийн газрын Гэрээлэгчийн өмнөс ГТХЭГ болон шон улсын хөндөнгийн хяналтын байгуулалтын хяналдаар тогтоож; ГТХЭГ болон Гэрээлэгч нар тохиролцно.

8.3 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ

Хуванлийн улиралд ногдох роялти болон өртөг нөхөлтийг хасаад, тухайн улиралд борлуулсан гэрээт түүхий тосыг өдөрт олборлох дундаж хэмжээнд тулгуурлан дор дурдсан харьцаагаар Засгийн Газар болон Гэрээлэгчийн хооронд хуваана. Үүнд:

1. Гэрээт түүхий тосны өдөрт олборлох дундаж хэмжээ 25,000 баррелиас илүүгүй байвал

Засгийн газар
Гэрээлэгч

2. Гэрээт түүхий тосны өдөрт олборлох дундаж хэмжээ 25,001 баррелиас 50,000 баррелийн хооронд байвал

Засгийн Газар
Гэрээлэгч

3. Гэрээт түүхий тосны өдөрт олборлох дундаж хэмжээ 50,000 баррелиас 100,000 баррелийн хооронд байвал

Засгийн Газар
Гэрээлэгч

4. Гэрээт түүхий тосны өдөрт олборлох дундаж хэмжээ 100,000 баррелиас их байвал

Засгийн Газар
Гэрээлэгч

8.4 ГЭРЭЭТ ТҮҮХИЙ ТОСНЫ ҮНЭЛГЭЭ

- a) Энэхүү Гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор гэрээт түүхий тосны үнэлгээ нь Газрын тосны тухай Монгол Улсын хуулийг хэрэгжүүлэх журмын 16.1 дугаар зүйл болон энэхүү 8.4 дугаар зүйлийн дагуу хийгдэнэ.
- b) Бүх гэрээт түүхий тосны үнийг тухайн улирлын өмнөх улиралд дэлхийн зах зээл дээр чөлөөт валютаар борлуулсан түүхий тосны

Экспортын үнийн жигнэгдсан дүүрэгийн тооцож тогтооно. Гэхдээ харилцан өөр өөр бүтцийн буюу чанарын түүхий тосыг харилцан ялгаатай үнээр борлуулсан тохиолдолд эдгээрийн тус бүрт нь харилцан ялгаатай үнэлгээ хийнэ.

- в) Энэхүү Гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор "Экспортын үнэ" гэж бараагаар солилцох, дотоод зах зээл дээр борлуулах буюу бусад тусгай нөхцөл бүхий хэлбэрийг үл оролцуулан, өөрийн харьяа бус байгууллагаас экспортын цэг дээр буюу түүний ойролцоо газар чөлөөт валютаар худалдан авсан цэвэр үнийг хэлнэ. ~~Экспортын тогтоохдоо~~, экспортын цэгээс гэрээт түүхий тосыг нийлүүлэх тодорхой цэг хүртэлх өртөг зардлыг хасч тооцено. Гэрээт түүхий тосны экспортын үнэд комиссын болон брокерын шагнал урамшлыг оруулан тооцоходоо, тухайн хэмжээний тосыг харилцан бие даасан талуудын хооронд худалдахад олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэрэглэж буй ердийн болон зонхилох тувшиングээс хэтрэхгүй байхаар тогтооно.
- г) Гэрээлэгч нь хуанлийн улирал бүрийн дууссанаас хойш арван таван /15/ хоногийн дотор тухайн улиралд энэхүү Гэрээний 8.4 дүгээр зүйлд заасны дагуу борлуулсан гэрээт түүхий тосны үнэлгээг тогтоож, Засгийн газрын төлөөлөгчид мэдэгдэнэ. Хэрэв энэхүү мэдэгдлийг хүлээж авсан өдрөөс хойш арван таван /15/ хоногийн дотор Гэрээлэгчийн тодорхойлсон дээрх үнэлгээг Засгийн газрын төлөөлөгч хүлээн зөвшөөрөхгүй байгаа хариуг түүний үндэслэлийн хамт Гэрээлэгчид өгөөгүй бол энэхүү мэдээлэлд Гэрээлэгчийн заасан үнэлгээг баталсанд тооцож, үүнээс хойш арав /10/ хоногийн дотор Гэрээлэгч төлбөрийг гүйцэтгэнэ.
- д) Засгийн газрын төлөөлөгч Гэрээлэгчийн тодорхойлсон гэрээт түхий тосны үнэлгээтэй санал нийлэхгүй байгаагаа дээр дурдсан арван таван /15/ хоногийн хугацаанд Гэрээлэгчид цагт нь мэдэгдсэн тохиолдолд, Засгийн газрын төлөөлөгч Гэрээлэгчтэй дээрх үнэлгээг хянан хэлэлцэхээр уулзаж ярилцана. Хэрэв Засгийн газрын төлөөлөгч болон Гэрээлэгч хоёр яригдаж буй тухайн улирал дууссанаас хойш жар /60/ хоногийн дотор түүхий тосыг үнэлэх талаар үнийн тохиролцоонд хүрч чадаагүй бол аль аль тал нь өөрийн үнэлгээний тодорхойлолтын талаар энэхүү Гэрээний ХХII зүйлд заасны дагуу үнийн мэргэжилтэнд хандаж болно.

8.5 ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН УРЫДЧИЛСАН ТООЦОО

Аливаа Үр ашигтай нээлтийн хувьд олборлолтын хугацаа эхэлсний дараах хуанлийн хагас жил эхлэхээс ерээс /90/ доошгүй хоногийн өмнө Гэрээлэгч тухайн хагас жилд үйлдвэрлэж, борлуулахаар товлож буй нийт гэрээт түүхий тосны урьдчилсан тооцоог олон улсын газрын тосны үйлдвэрлэлд хэвшсэн хувьтодох

бусад хүчин зүйлийн хамт Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт гаргаж өгнө.

ЕСДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ЗАРДЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР БОЛОН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ - ХИЙ

9.1 ХИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Хэрэв үр ашигтай болох нь тогтоогдсон аливаа нээлтээс хий олборлох /түүхий тосны хамт буюу ямарваа өөр хэлбэрээр/ бололцоотой бол уг хийг олборлож, борлуулах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх нь эдийн засгийн хувьд үр ашигтай гэж үзэх нэг буюу хэд хэдэн зах зээл Монгол Улсад буюу хилийн чанадад байгаа эсэхийг тогтоох /тогтоогдсон зах зээлийг цаашид “арилжааны хийн зах зээл” хэмээх/ зорилгоор аль нэг талын хүсэлтээр Засгийн газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгч нар уулзана. Хэрэв Засгийн газрын төлөөлөгч болон Гэрээлэгч нь арилжааны хийн нэг буюу хэд хэдэн зах зээлийг тодорхойлж чадаагүй буюу энэхүү Гэрээний 9.2 дугаар зүйлд заасанчлан харилцан хүлээн авч болохуйц борлуулалтын тохиролцоог анхнаасаа байгуулаагүй тохиолдолд өөрөөр тохиролцоогүй бол энэ зорилгоор улирал бүр үргэлжлэн уулзана.

9.2 ХИЙН ЗАРДЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР БА БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААЛТ

Хэрэв Засгийн газрын төлөөлөгч болон Гэрээлэгч нь нэг буюу хэд хэдэн арилжааны хийн зах зээл байна гэж үзвэл талууд харилцан хүлээн авч болохуйц борлуулалтын тохиролцоонд хүрэхийг эрмэлзэнэ. Ийнхүү тохиролцооны ямар ч тохиолдолд Гэрээлэгч нь хуанлийн аль ч улиралд борлуулсан гэрээт хийн ~~дот/40/~~ пртэлх хувийг энэхүү Гэрээний 8.2 дугаар зүйлд гэрээт түүхий тосны хувьд заасан хэмжээний адил өртөг нөхөлтөнд авч ашиглах эрхтэй бөгөөд борлуулсан гэрээт хийн үлдсэн хэсгийг Засгийн Газар болон Гэрээлэгч харилцан тохиролцсон харьцааны дагуу хоорондоо хуваана. Хуанлийн аль ч улирлын хугацаанд борлуулсан хийн үнийг энэхүү Гэрээний 8.4 дугаар зүйлд гэрээт түүхий тосны хувьд заасантай адил хэлбэрээр тогтооно.

9.3 ҮНЭЛГЭЭНИЙ БОЛОН ОЛБОРЛОЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хийн борлуулалтын хөтөлбөрүүдийг үнэлэх, боловсруулах болон хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмж авах, сууритуулахад зарцуулах ихээхэн хэмжээний хөрөнгө оруулалтыг нөхөх зорилгоор урт хугацааны найдвартай зах зээл болон гэрээний баталгаа хэрэгтэй болно гэдгийг талууд хүлээн зөвшөөрч байна. Иймд, ийм урт хугацааны хэрэгцээ шаардлагад олборлолтын хугацаа бүрийг нийцүүлэн сунгах эсэх талаар харилцан тохиролцож байх тухай талууд тохиролцов. Үүний зэрэгцээ болон энэхүү Гэрээний 5.4/б/ зүйлд

заасныг үл харгалзан, хэрвээ нэг буюу хэд хэдэн байгалийн и. ууламж дахь /түүхий тосны тогтоогдсон нөөцийн хэмжээг үл харгалзан/ хий, эсвэл түүний нөөцийн хэмжээг тооцох үндсэн дээр нээлт нь Үр ашигтай нээлт болох нь тогтоогдвол энэхүү Гэрээний 9.2 дугаар зүйлд борлуулалтын зохицуулалт хийгдэх хүртэл Гэрээлэгч хийн олборлолтын төлөвлөгөөг гаргаж өгөх болон хэрэгжүүлж эхлэх талаар аливаа үүргийг хүлээхгүй. Олборлолтын хугацааг тухайн Үр ашигтай нээлт хийсэн өдрөөс эхлэн уг борлуулалтын зохицуулалтыг хийж дусах хүртэлх хугацаагаар сунгана.

АРАВДУГААР ЗҮЙЛ

УРАМШУУЛАЛ, ТАТВАР, ГАЗРЫН ТҮРЭЭС БОЛОН ЗАХИРГААНЫ ШИМТГЭЛ

10.1 УРАМШУУЛАЛ

- a) Гэрээнд гарын үсэг зурсны урамшуулал: энэхүү Гэрээ Засгийн газраар батламжлагдсан өдрөөс жар /60/ хоногийн дотор Гэрээлэгч Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт доллар төлнө.
- b) Олборлолтын хэмжээний урамшуулал: дараалсан хорин /20/ хоногийн хугацааны турш өдөрт олборлох дундаж хэмжээ нь наян мянган /80000/ баррелээс илүү олборлосон тохиолдолд энд заасан олборлолтын дараа жаран /60/ хоногийн дотор Гэрээлэгч Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт доллар төлнө.

10.2 БУСАД УРАМШУУЛАЛ

Энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойши хуанлийн жил бүр эхэлснээс хойш жаран /60/ хоногийн дотор доллар Гэрээлэгч ГТХЭГ-т дараах зүйлд зориулан төлнө.

Үүнд:

- боловсрол (үүн дотор Их сургуулийн боловсрол)
- мэргэжилтэн сургах,
- эрдэм шинжилгээний буюу судалгааны төсөл хэрэгжүүлэх,
- семинард зохион байгуулах,
- номын сан, лаборатори байгуулах, тоног төхөөрөмж авах.

10.3 ТАТВАР

- a) Монгол Улсын хууль тогтоомжууд, түүний дотор одоогоор үйлчилж буй Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу Гэрээлэгч нь татвар ноогдуулбал зохих жил тутмын орлогоосоо орлогын татвар төлнө. Үүнд:

1. Энэхүү хүчин төгөлдөр түүлэх хугацаанд Гэрээлэгчид ноогдуулах орлогын татварын хэмжээ нь жилд гучин /30/ хувиас хэтрэхгүй.
  2. Татвараас чөлөөлөх эхний шатны хугацаанд Гэрээлэгч орлогын татвараас бүрэн чөлөөлөгдөнө.
  3. Татвараас чөлөөлөх хоёр дахь шатны хугацаанд Гэрээлэгчид орлогын татвар төлөх хариуцлагын хувьд тавин /50/ хувийн хөнгөлөлт үзүүлнэ.
- б) Энэхүү Гэрээний 10.3 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хуанлийн аль ч жилд Гэрээлэгчийн газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанаас олсон татвар ногдуулвал зохих нийт орлогыг /“татвар ногдуулах орлого”/ тухайн хуанлийн жилд олборлосон Гэрээт тос ба Гэрээт хийн Гэрээлэгчид оногдох хэсгийг худалдаж эсвэл аливаа өөр байдлаар борлуулж олсон нийт орлогын дүнгээс /1/ энэхүү Гэрээний VII, IX зүйлд заасны дагуу өртөг зардлаа нөхөхөд зориулагдах тухайн жилийн Өртөгт тосоор нөхөн авсан зардлыг; мөн /2/ энэхүү Гэрээний 8.1, 10.1 ба 10.2 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн жилд Засгийн газарт төлсөн төлбөрийн нийлбэрийг тус тус хасч тооцно. Гэхдээ олон улсын санхүү бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хэвшсэн нийтлэг аргачлалын дагуу хуанлийн жилд Гэрээлэгчийн татвар ноогдуулах орлого нь Гэрээлэгчийн цэвэр орлогын дүнгээс хэтрэхгүй.
Хуанлийн нэг жилийн хугацаанд Гэрээлэгч Өртөгт тосоор нөхөн авах ёстой өртөг зардал болон энэхүү Гэрээний 8.1, 10.1 ба 10.2 дугаар зүйлд заасны дагуу Засгийн газарт төлсөн төлбөрийн хэмжээ нь тухайн жилд Гэрээлэгчийн Гэрээт тос болон Гэрээт хийг худалдаж эсвэл аливаа өөр байдлаар борлуулж /8.4 дугаар зүйлийн дагуу/ олсон цэвэр орлогын хэмжээгээс хэтэрсэн тохиолдолд уг хийгдсэн төлбөр, өртөг зардлын хэтэрсэн хэмжээг удаах жил болон дараагийн жилүүдэд шилжүүлэн, уг алдагдал бүрэн нөхөгдөх хүртэл хойшшуулан суутгаж тооцно.
- в) Энэхүү Гэрээний 10.1 болон 10.2 дугаар зүйлд заасан урамшуулалын төлбөр, 10.4 дугаар зүйлд заасан газрын түрээсийн төлбөр, 10.3/a/-д заасан орлогын татвар, 10.5 дугаар зүйлд заасан захиргааны шимтгэл болон XIV зүйлд заасан Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар болон Засгийн газрын бусад байгууллагаас үзүүлсэн бодит үйлчилгээний хөлсний төлбөрт төлсөн төлбөрүүдийг тус тус үл оролцуулан, Гэрээлэгч (мөн түүний салбар байгууллага буюу хувь нийлүүлэгч, түнш болон бусад хамтран эзэмшигч) нь энэхүү Гэрээний дагуу явагдаж буй газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаатай холбогдолтой бусад бүх татвараас энэхүү Гэрээний дагуу чөлөөлөгднө.
- г) Гэрээлэгчийн Монголын харьяат бус оролцон гүйцэтгэгч нь энэхүү Гэрээний дагуу тэдгээрийн газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд ногдуулах орлогын татвар буюу бусад бүх татвараас чөлөөлөгднө.
- д) Гэрээлэгч болон түүний оролцон гүйцэтгэгчийн Монголын харьяат бус ажиллагсад нь Засгийн газараас ноогдуулах орлогын

болон бусад бүх төгрөг түүний дотор нийгмийн химгаалал буюу нийгмийн даатгалын хураамжаас чөлөөлөгдөнө.

10.4 ГАЗРЫН ТҮРЭЭС

- a) Гэрээлэгч нь Засгийн газрын эзэмшилд байгаа нутаг дэвсгэрт газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахдаа энэхүү Гэрээнд тусгайлан заасан эрхийг эдэлнэ.
- b) Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайн хүрээнд буй талбайн хувьд газрын түрээсийг Хавсралт “Е”-д заасан хэмжээний дагуу төлнө. Гэрээлэгч нь эхний Гэрээт жилийн газрын түрээсийн төлбөрийг Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш ерэн /90/ хоногийн дотор, дараагийн Гэрээт жилүүдийн газрын түрээсийн төлбөрийг тухайн Гэрээт жил эхэлснээс хойш гуч /30/ хоногийн дотор тус тус төлөх бөгөөд ийм төлбөр хийгдсэний гэрчилгээ болох төлбөрийн баримт Гэрээлэгчид олгогдоно.

10.5 ЗАХИРГААНЫ ШИМТГЭЛ

Гэрээлэгч нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт захиргааны шимтгэлийг Хавсралт “Е”-д заасан хэмжээний дагуу төлөх бөгөөд ийм төлбөр хийгдсэний гэрчилгээ болох төлбөрийн баримт Гэрээлэгчид олгогдоно. Хамтарсан Хайгуудын Хэлэлцээрийн дагуу Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайн хувьд Гэрээт талбайн захиалгын шимтгэлийг төлсөн гэдгийг Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар хүлээн зөвшөөрч байгаа болно. Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээний дагуу Гэрээлэгчийн аливаа эрхийг бусад шилжүүлэх тухай хүсэлт гаргахад захиргааны аливаа шимтгэлийг төлөх үүрэг хүлээхгүй болохыг Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар мөн хүлээн зөвшөөрч байгаа болно.

АРВАННЭГДҮТГЭЭР ЗҮЙЛ ХЭМЖИЛТ

11.1 БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХЭМЖИЛТ

- a) Бүтээгдэхүүн болон хийн хэмжээг тодорхойлох болон тэлгээрийг Гэрээнд оролцогч талууллын хөрөнгөхуввах зорилгоор хэмжилт хийхдээ (“Бүтээгдэхүүний хэмжилт”) болон улсын газрын тосны аж үйлчилгээний төслийн аргачлалыг баримтална. Гэхдээ бусад зорилгоор хийгдэж болох хэмжилт (тухайн цооногоос олборлох бүтээгдэхүүний хэмжээг турших буюу тогтоох зэрэг) нь бүтээгдэхүүн хуваах хэмжилтийн жишигтэй заавал нийцэх албагүй гэдгийг харилцан тохиролцов.
- b) Бүтээгдэхүүн хуваах хэмжилтийг энэхүү Гэрээний VIII болон IX зүйлийн дагуу Гэрээлэгчээс Гэрээт тосыг болон Гэрээт хийг нийлүүлэх экспортын цэг дээр буюу түүний ойролцоо хийнэ. Хэрэв Гэрээт тос буюу Гэрээт хий нь аливаа учир шалтгааны улмаас нэгээс дээш тооны олборлолтын талбайт тарагдаж

байвал Гэрээлэгч нь тухайн бүтээгдэхүүнийг олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг аргачлалын дагуу хуваарилна.

11.2 ХЭМЖИЛТИЙГ ЗАЛРУУЛАХ

Засгийн газрын төлөөлөгч бүтээгдэхүүн хуваах аль ч хэмжилтийн төслийн мөр ижилдэг хэмжилтийн нарийвчлалыг төслийн мөр шалгах эрхтэй. Хэрэв хэмжилт нь олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг аргачлалын дагуу хийгдээгүй байвал Засгийн газрын төлөөлөгч түүнийг залруулах арга хэмжээ авахыг Гэрээлэгчээс хүсч болно. Хэрэв Гэрээлэгч уг хүсэлтийг хүлээж авснаас хойш гуч /ЗО/ хоногийн дотор залруулах арга хэмжээг авч эхлээгүй, эхэлсэн ч явц нь удаашралтай байвал Засгийн газрын төлөөлөгч нь залруулах арга хэмжээ авч, зардлыг нь Гэрээлэгчээр нөхөн төлүүлэх эрхтэй.

11.3 ХЭМЖИЛТИЙН БҮРТГЭЛ

Гэрээлэгч бүтээгдэхүүн хуваах хэмжилтийн бүртгэлийг хэмжилт хийсэн өдрөөс хойш наад зах нь хоёр /2/ жилийн хугацаанд хадгалах бөгөөд Засгийн газрын төлөөлөгч нь эдгээр бүртгэлтэй шаардлагатай үедээ танилцах боломжтой байна.

АРВАНХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ ТЕХНИКИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

12.1 ТЕХНИКИЙН ЕРӨНХИЙ БҮРТГЭЛ

Гэрээлэгч нь газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаатай холбогдох техникийн бүртгэлийг олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг горимын дагуу хөтлөх бөгөөд энэ нь хайгуул, олборлолт, үйлдвэрлэл ба боловсруулалтын үйл ажиллагааг хамрах бөгөөд зөвхөн үүгээр хязгарлагдахгүй. Эдгээр бүртгэлийг англи хэл дээр хөтөлнө. Гэрээлэгч нь энэ бүх баримт бичиг, тайлангийн хувийг Засгийн газрын төлөөлөгчийн хүсэлтээр улирал буюу жилээр гаргаж өгнө.

12.2 ГЕОФИЗИКИЙН МЭДЭЭЛЛЭЛ

Гэрээлэгч нь геофизикийн үндсэн мэдээллийг Газрын тосны дүрэм (ут дүрмийн хувийг Гэрээлэгчид гаргаж өгсөн байна)-ийн дагуу гаргаж өгнө. Засгийн газрын төлөөлөгч нь Гэрээлэгчийн Монголд буй албан байранд хадгалах эдгээр мэдээллий эх хувь буюу баталгаатай хувийг шаардлагатай үед шалгах, танилцах боломжтой байна.

12.3 ГЕОЛОГИ, ПЕТРОФИЗИК БОЛОН ОЛБОРЛОЛТЫН ТУРШИЛТЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Гэрээлэгчид гаргаж өгөх Газрын тосны дүрэмд Гэрээлэгчийн боловсруулах мэдээллийг заасан байна. Туршилт болон үнэлгээний ажил гүйцэтгэх зорилгоор Гэрээлэгч нь цооногийн керн, шлам, чулуулаг болон газрын тосны сорыц дээжийг авч Монголоос гаргах эрхтэй. Гэрээлэгч нь эдгээр дээжийн талаар Засгийн газрын төлөөлөгчид мэдэгдэх бөгөөд хэрэв Засгийн газрын төлөөлөгч нь уг дээжийг авах тухай Гэрээлэгчийн мэдэгдсэнээс хойш нэг /1/ жилийн дотор тэдгээрийг буцаан авах хүсэлт тавиагүй бол Гэрээлэгч нь уг дээжийг өөрийн үзэмжээр ашиглах болно. Гэрээлэгч цооногийн туршилтын ажил гүйцэтгэхээр төлөвлөсөн тохиолдолд Засгийн газрын төлөөгчид туршилтын ажил гүйцэтгэх хугацааны тухай мэдэгдэх бөгөөд Засгийн газрын төлөөгч нь шаардлагатай гэж үзвэл Гэрээлэгч түүнд туршилтын ажлыг хянах боломж олгоно.

12.4 ГАЗРЫН ТОС, ХИЙН НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ТАЙЛАН БОЛОН ТАЙЛАЛ ХИЙСЭН МЭДЭЭЛЭЛ

Гэрээлэгчээс Засгийн газрын төлөөлөгчид гаргаж өгөх тайлал хийсэн мэдээлэл болон тайлангуудыг Гэрээлэгчид өгөх Газрын тосны дүрэмд заасан байна.

12.5 ОЛБОРЛОЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайгаас олборлосон Гэрээт тос болон хийн хэмжээг үзүүлсэн бүртгэлийг хөтлөх бөгөөд Гэрээлэгчид гаргаж өгөх Газрын тосны дүрэмд заасны дагуу Засгийн Газрын төлөөлөгчид мэдээлэл тайланг гаргаж өгнө.

12.6 ХАМТАРСАН ХОРОО

Энэхүү Гэрээний дагуу Үр ашигтай анхны нээлтгээс арилжааны ашигтай үйлдвэрлэл явуулж эхэлмэгц, Гэрээлэгч болон Засгийн Газрын төлөөлөгч нь олборлолт явуулж байгаа бүх агууламжийн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа, мэдээллийг хянан хэлэлцэх болон Засгийн газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгчийн хоорондын захиргааны асуудлуудыг зохицуулах зорилгоор Хамтарсан хороо байгуулна.

12.7 БУСАДАШИГТ МАЛТМАЛ

Гэрээлэгч нь Гэрээт талбайд явуулж буй газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны явцад газрын тостой холбогдолгүй ашигт малтмалын арилжааны ашигтай байж болохуйц хуримтлалыг нээвэл энэ тухай Засгийн газрын төлөөлөгчид даруй мэдэгдэнэ. Эдгээр ашигт малтмал нь Монгол Улсын өмч байна.

12.8 НУУЦЛАЛ

Энэхүү Гэрээний 12.8 дугаар зүйл зааснаас бусад толижмийд талууд энэхүү XII зүйлд дурдсан тайлан, мэдээллийг нууцалж, нөгөө талын зөвшөөрөлгүйгээр мэдээллийг гуравдахь этгээдэд өгөхгүй. Нууцлалын талаар хүлээх үүрэг хариуцлага нь дор дурдсан зүйлд хамаарахгүй: /1/ талууд өөрийн ажиллагсад, салбар байгууллага, зөвлөгч, оролцогчийн үүрэг хүлээх этгээд, зээл олгох этгээд, эсвэл оролцон гүйцэтгэгчдэд газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахад шаардлагатай хэмжээнд нууцлалыг задлах бөгөөд нууцлалыг задлахаас өмнө тухайн тал түүнийг мэдэх хувь хүн буюу хуулийн этгээдтэй бичгээр үйлдсэн нууцлалын тухай тохиролцоог үйлдсэн байна, эсвэл /2/ дагаж мөрдөж буй холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд шаардлага гарсан хэмжээнд Гэрээнд оролцогч аль нэг тал ямарваа нууцлалыг задалж болно.

АРВАНГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

13.1 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛ

Гэрээлэгч нь газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны нягтлан бодох бүртгэлийг Хавсралт “B”-д заасан журам болон олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн нягтлан бодох бүртгэлийн нийтлэг зарчмын дагуу хөтөлнө. Нягтлан бодох бүртгэлийг англи хэл дээр, америк доллараар тооцон хөтөлнө.

13.2 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Гэрээлэгч нь нягтлан бодох бүртгэлийн хувийг Монгол дахь өөрийн албан байрандаа хадгалах бөгөөд Засгийн газрын төлөөлөгчийн хүссэн цагт нь түүнд ажлын цагаар тэдгээртэй танилцах боломж олгоно. Гэрээлэгч нь Нягтлан бодох бүртгэлийн журмын дагуу холбогдох тайлан мэдээг Засгийн газрын төлөөлөгчид улирал болон жилээр гаргаж өгнө.

АРВАНДОРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ДЭМЖЛЭГ ТУСЛАЛЦАА

14.1 ЕРӨНХИЙ ДЭМЖЛЭГ ТУСЛАЛЦАА

Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах, мөн энэхүү Гэрээний зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд Гэрээлэгч нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газраас дэмжлэг туслалцаа хүсэх болно гэдгийг талууд хүлээн зөвшөөрч байна. Иймд, Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар нь энэхүү Гэрээний зорилтыг Засгийн газар болон Гэрээлэгчийн аль аль талд харилцан ашигтайгаар хэрэгжүүлэх зорилгоор Гэрээлэгчийн Үүргээ биелүүлэх, эрхээ эдлэхэд нь боломжийн дэмжлэг туслалцаа

25

ҮЗҮҮЛЭХ. Бөгөөд үүнд газрын тостой холбогдсон үйл ашиглаа явуулахад шаардагдах Засгийн газрын зөвшөөрөл, бүртгэл, лиценз, виз болон бусад эрх, зөвшөөрлийг олж авахад дэмжлэг үзүүлнэ. Гэрээлэгчийн хүсэлтийн дагуу Засгийн газрын төлөөлөгч түүнд туслуулахаар өөрийн нэг буюу хэд хэдэн төлөөлөгчийг орон тооны ажилтнаар томилох бөгөөд Гэрээлэгч нь тэдгээр төлөөлөгчийн зохих зардал хөлсийг Засгийн газрын төлөөлөгчтэй урдчилан тохиролцсоны дагуу хариуцана.

АРВАНТАВДУГААР ЗҮЙЛ ӨМЧИЙГ ЭЗЭМШИХ БОЛОН АШИГЛАХ

15.1 ӨМЧИЙН ЭЗЭМШИЛ

Энэхүү Гэрээнд тусгайлан өөрөөр заагаагүй бол Гэрээлэгч өртөг зардлыг нь энэхүү Гэрээний дагуу нөхөн авах эрхтэй газрын тостой холбогдсон үйл ашиглааанд ашиглагдсан Гэрээлэгчийн бүх тоног төхөөрөмж, барилга байгууламж болон эд материал нь энэхүү Гэрээ дуусгавар болсны дараа аливаа нэмэлт төлбөргүйгээр Газрын тосны хэрэг эрхлэх газрын өмч болно. Анхны үнэ нь өртөг нөхөлтийн дагуу нөхөгдөх ёстой боловч нөхөгдөөгүй үлдсэн үнэ өртөгөөс доогуур тоног төхөөмж, барилга байгууламж болон эд материалыг Гэрээлэгч худалдах, шилжүүлэх буюу бусад хэлбэрээр өөрийн мэдлээр ашиглах эрхтэй. Энэхүү Гэрээний 15.1 дугаар зүйлийн заалт нь Гэрээлэгч аливаа бусад тал, түүний дотор өөрийн салбар байгууллагаас түрээсээр авч ашигласан эд зүйлд хамаarahгүй.

15.2 ӨМЧИЙНАШИГЛАЛТ

Гэрээлэгчийн байгуулсан буюу олж авсан бүх байгууламж, аливаа эд зүйл нь Гэрээт талбай дээр буюу түүний гадна буюу анхны Гэрээт талбайн буцааж өгсөн хэсэгт байрлуулсан буюу ашиглагдаж байгаа эсэхээс үл хамааран энэхүү Гэрээ хүчин төгөлдөр байх хугацаанд Гэрээлэгчийн мэдэлд байх бөгөөд Гэрээлэгч нь эдгээрийг Засгийн газрын аливаа хураамж буюу бусад төлбөргүйгээр хэрэглэх онцгой эрх эдэлнэ.

15.3 ГАЗРЫН ТОС ЭЗЭМШИХ ЭРХ

Гэрээт тос болон Гэрээт хийг эзэмших эрх цооногийн амсар дээр Гэрээлэгчид шилжинэ.

АРВАНЗУРГААДУГААР ЗҮЙЛ ГААЛИЙН ТАТВАРААС ЧӨЛӨӨЛӨХ

16.1 ГЭРЭЭЛЭГЧИЙН ГАДНААС ОРУУЛАХ ЗҮЙЛС

Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд хэрэгцээтэй гэж Гэрээлэгчийн үзсэн бүх материал, тоног төхөөрөмж, бусад эд зүйлс, мөн үүний дотор машин техник, сэлбэг хэрэгсэл, химийн бодис, хоол хүнс болон бусад хөдлөх хөрөнгө болон хэрэглээний зүйлийг Гэрээлэгч гаднаас оруулж ирэхийг зөвшөөрөгдсөн бөгөөд Гэрээлэгч эдгээр зүйлд гаалийн бүх төрлийн татвар төлөхөөс чөлөөлөгднө.

16.2 АЖИЛЛАГСДЫН ГАДНААС ОРУУЛАХ ЗҮЙЛС

Гэрээлэгчийн гадаадын харьят ажиллагсад бүр гэр ахуйн болон хувийн хэрэглээний бүх төрлийн эд зүйлс, мөн үүний дотор нэг автомашин, гаднаас оруулж ирэх эрхтэй бөгөөд эдгээр оруулж ирсэн зүйлийг гаалийн бүх төрлийн татвараас чөлөөлнө. Гэхдээ эдгээр эд зүйл нь зөвхөн ут ажиллагсад болон тэдний гэр булийн хэрэглээнд зориулагдах бөгөөд эдгээр оруулж ирсэн эд зүйлээ гадаадын ажиллагсад зохих хуулиудад зааснаас өөр зорилгоор хэрэглэхгүй бөгөөд худалдах үсийн үнээр тооцон зохих хураамж болон бусад татварыг төлөөгүй бол Монгол Улсын нутагт зарж борлуулах эрхгүй.

16.3 МОНГОЛ УЛСАД ЭДЭЛГЭЭНЭЭС ХАСАГДСАН ЗҮЙЛС

Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээний 16.1 дүгээр зүйлд заасны дагуу оруулж ирсэн аливаа эд зүйлээ тухайн үсийн үнээр тооцон зохих хураамж болон бусад татварыг төлсөн бол Монгол Улсын нутагт зарж борлуулж болно. Энэхүү Гэрээний 16.3 дугаар зүйлд заасны дагуу Гэрээлэгч борлуулалт хийсэн тохиолдолд олсон орлогоо чөлөөтөй хөрвөх валютаар өөртөө авах буюу гадаадад гаргах эрхтэй.

16.4 ЭКСПОРТ

- Энэхүү Гэрээний 16.1 дугаар зүйлийн дагуу Гэрээлэгчийн болон түүний ажиллагсдын гаднаас оруулж ирсэн аливаа эд зүйлийг оруулж ирсэн тал ямар нэг хураамж буюу бусад татваргүйгээр хэдийд ч буцаан гадаадад гаргаж болно.
- Гэрээлэгчийн Монголоос экспортлох бүх газрын тос нь бүх хураамж болон бусад татвараас чөлөөлөгдөх бөгөөд энэ газрын тосыг Монголоос экспортлоход ямарваа нэгэн зөвшөөрөл үл шаардагдана.

16.5 ОРОЛЦОН ГҮЙЦЭЛГЭГЧИД

Гэрээлэгчийн гадаадын оролцон гүйцэтгэгч, тэдний гадаадын ажиллагсад нь энэхүү Гэрээний 16 дугаар зүйлд заасан Гэрээлэгч болон түүний гадаадын ажиллагсадын нэгэн адил эрх эдэлнэ.

АРВАНДОЛДУГААР ЗҮЙЛ ВАЛЮТ СОЛИЛЦООНЫ ЭРХ

17.1 ВАЛЮТ СОЛИХДООНЫ ЭРХ

Гэрээлэгч нь валют солихдоо дараах эрхийг эдэлнэ. Үүнд:

- a) Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахад шаардагдах бүх мөнгөн хөрөнгийг чөлөөт валютаар нийлүүлэх, газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд шаардагдах үед эдгээр валютыг эрх бүхий банкуудаар дамжуулан монгол төгрөг болгон хөрвүүлэх болон тухайн үед дотоод хэрэгцээнд шаардагдахгүй байгаа илүүдэл монгол төгрөгийг чөлөөт валютаар буцаан солих эрхийг эдлэнэ.
- б) Дээрх 17.1 дүгээр зүйлд заасан валютыг хөрвүүлэх ханш нь улсын буюу хувийн байгууллагуудын тухайн үед ижил төстэй гүйлгээнд хүчин төгөлдөр мөрдөж буй тухайн гүйлгээ хийж буй үсийн ханшинаас Гэрээлэгчийн хувьд бага ашигтай байх ёсгүй. Валют хөрвүүлэх буюу мөнгө шилжүүлэхтэй холбогдсон банкны комисс болон шилжүүлэг хийсний ердийн зардлыг Гэрээлэгч хариуцана.
- в) Газрын тосыг экспортлох, худалдах буюу солих замаар Монгол Улсын хилийн чанадад олсон бүх орлогын Гэрээлэгчид ноогдох хувийг гадаадад байлгах болон чөлөөтэй зарцуулах эрхтэй.
- г) Газрын тосыг Монгол Улсын нутагт худалдах буюу солих замаар олсон бүх орлогын Гэрээлэгчид ноогдох хувийг гадаадад гаргах болон чөлөөтэй зарцуулах эрхтэй.
- д) Гэрээлэгчийн гадаадын оролцон гүйцэтгэгч болон гадаадын ажиллагсадад Монгол Улсад болон хилийн чанадад гадаад валютаар цалин хөлс олгох эрхтэй. Эдгээр оролцон гүйцэтгэгч болон ажиллагсадад энэ гадаад валютыг хүлээн авах, хилийн чанадад байлгах эрхийг эдлэнэ.

17.2 МОНГОЛЫН БАНКИН ДАХЬ ДАНС

Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор Гэрээлэгчийн сонгон авсан Монгол Улс дахь банкуудад аливаа валютаар данс нээх, хадгалах, хянах болон ашиглах эрхийг Гэрээлэгчид үүтээр олгосон болно.

17.3 ГАДААДЫН БАНКИН ДАХЬ ДАНС

Монгол Улсын хилийн чанадад гадаадын банкуудад аливаа валютаар данс нээх, хадгалах, хянах болон ашиглах, эдгээр дансыг бүрэн дүүрэн хяналтандаа байлгах болон эдгээр дансанд аливаа хөрөнгийг гадаадад байлгах ба чөлөөтэй зарцуулах эрхийг Гэрээлэгчид үүтээр олгосон болно.

17.4 ГЭРЭЭНИЙ ДАГУУ ГҮЙЦЭТГЭХ ТӨЛБӨРҮҮД

Талууд өөр ынтооар харилцан тохиролцоогүй бол Гэрээт тос болон Гэрээт хийн хэмжээнд үндэслэн Гэрээлэгчийн гүйцэтгэвэл зохих төлбөрийг хийхдээ АНУ-ын доллараар хийнэ.

17.5 ОРОЛЦОН ГҮЙЦЭТГЭГЧИД БОЛОН АЖИЛЛАГСАД

Гэрээлэгчийн гадаадын ажиллагсад болон гадаадын оролцон гүйцэтгэгчид болон тэдгээрийн гадаадын ажиллагсад нь энэхүү Гэрээний 17 дугаар зүйлд заасан Гэрээлэгчийн адил эрх эдлэнэ.

АРВАННАЙМДУГААР ЗҮЙЛ МОНГОЛЫН ГЭРЭЭЛЭГЧИД, МАТЕРИАЛ БОЛОН АЖИЛЛАГСАД

Гэрээлэгч болон түүний оролцон гүйцэтгэгчид нь /1/ Монголын оролцон гүйцэтгэгчийн ажлын хөлс, чанар болон гүйцэтгэл нь олон улсын ажлын хөлс, чанар болон гүйцэтгэлтэй жишиж болох нөхцөлд монголын оролцон гүйцэтгэгчийг сонгож авахыг урьтал болгоно, /2/ дотоодод үйлдвэрлэсэн материал, тоног төхөөрөмж, машин техник болон хэрэглээний барааны үнэ, чанар болон нийлүүлэлтийн хугацаа нь гадаадад үйлдвэрлэсэн материал, тоног төхөөрөмж, машин техник болон хэрэглээний барааны үнэ, чанар болон нийлүүлэлтийн хугацааг жишиж болох нөхцөлд дотоодод үйлдвэрлэсэн эдгээр зүйлийг сонгож авахыг урьтал болгоно, /3/ ажиллагсад авч ажиллуулахдаа зохих түвшний мэргэжлийн шаардлагыг хангасан нөхцөлд монголын иргэдийг сонгож авахыг урьтал болгоно. Гэхдээ Гэрээлэгч нь гол гол албан тушаалд өөрийн ажиллагсдыг ажиллуулах эрхтэй. Гэрээлэгч нь дээр дурдсан монголын оролцон гүйцэтгэгчид, дотоодод үйлдвэрлэсэн эд зүйл, монголын ажиллагсдыг олж авахын тулд Газрын тосны хэрэг эрхлэх газраас дэмжлэг туслалцаа хүсэж болох бөгөөд энэхүү XVIII зүйлийн дагуу Гэрээлэгчийн хүлээх үүрэг нь Гэрээлэгчид урьдчилан мэдэгдсэн байхаас шалтгаална гэдгийг хүлээн зөвшөлцөв. Гэрээний дагуу үүрэгт ажлаа гүйцэтгэж байгаад үйлдвэрлэлийн ослоор хөдөлмөрийн чадвараа түр буюу бүр алдсан Монголын ажиллагсдад хөдөлмөрийн чадвар алдсаны тэтгэмжийг Гэрээлэгч Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу олгоно.

АРВАНЕСДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ОНЦГОЙ ТОХИОЛДЛУУД

19.1 ГАЗРЫН ТОТСОЙ ХОЛБОГДСОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ГАРАХ ОНЦГОЙ ТОХИОЛДОЛ

Аливаа онцгой байдал тохиолдоход шаардлагатай гэж үзсэн бүхий л арга хэмжээ авах эрхийг Гэрээлэгчид үүгээр олгож байна.

Гэрээлэгч нь онцгой байдал тохиолдсон тулал Засгийн газрын төлөөлөгчид аль болох шуурхай мэдэгдэнэ.

19.2 ҮНДЭСНИЙ ОНЦГОЙ БАЙДЛ

- a) Үндэсний онцгой байдал тогтоосон нөхцөлд Монгол Улсын Засгийн газар нь Гэрээт талбайгаас олборлох газрын тосыг зохих нөхвөртэйгээр бүгдийг нь буюу хэсэгчлэн дайчлан авч болох бөгөөд агууламжийн газрын тосны зохих нөхөн олборолтод хор уршиг учруулалгүйгээр олборлолтыг аюулгүйн дээд хэмжээнд хүртэл нэмэгдүүлэхийг Гэрээлэгчээс шаардаж болно. Бүтээгдэхүүн гаргалтын аюулгүйн дээд хэмжээг олон улсын газрын тосны инженерийн аргачлалыг үндэслэн хариулсан тохиролцох үндсэн дээр тогтооно. Гэрээлэгчээс дайчилсан тосны нөхвөрийг Засгийн газарт ноогдох Гэрээт тосноос онцгой байдал дууссаны дараа төлөх бөгөөд уг онцгой байдал нь зуун наян /180/ хоногоос хэтрэхгүй байна. Хэрэв онцгой байдал нь зуун наян /180/ хоногоос хэтэрсэн тохиолдолд өөрөөр тохиролцоогүй бол дайчлан гаргуулсан Гэрээлэгчийн хуваарыг газрын тосны нөхвөрийг энэхүү Гэрээний 8.4 дутгээр зүйлд заасны дагуу олгох бөгөөд энэ нөхвөр нь ямар ч тохиолдолд өмнөх арван хоёр сарын хугацаанд төлсөн үнийн дунджаас бага үнэтэй байх ёсгүй.
- b) Газрын тосыг ийнхүү дайчлан авах нь дараах нөхцлөөс бусад тохиолдолд хүчин төгөлдөр бус байна. Үүнд: /1/ үндэсний онцгой байдал тогтоосон Засгийн газрын албан ёсны тогтоол гарсан байх бөгөөд, /2/ газрын тосыг дайчлан авах тухай асуудлаар саналаа илэрхийлэх боломжийг Засгийн газар Гэрээлэгчид олгосон байх.
- c) Газрын тосны нөөц буюу түүнтэй холбогдох аливаа байгууламжийг дайчлан авах явдал нь Засгийн Газрын зохих хууль тогтоомжийн дагуу байх бөгөөд Гэрээлэгчид зохих ёсоор мэдэгдэснээр хэрэгжих бөгөөд үндэсний онц байдлыг зогсоох хүртэл хүчин төгөлдөр байна.
- d) Дайчлан авах аливаа тохиолдолд Монгол Улсын Засгийн газар үүнээс болж Гэрээлэгчид учирсан бүх алдагдлыг нөхөж хохиролгүй болгоно.

ХОРЬДУГААР ЗҮЙЛ ДАВАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

- 20.1 20.1 Энэхүү Гэрээнд дурдсан “давагдашгүй хүчин зүйл” гэдэг ойлголтод гал түймэр, үер, хүчтэй салхи шуурга, газар хөдлөлт, гоц халдварт өвчний тархалт буюу гарцаагүй тохиолдсон бусад осол, ажил хаялт, бөөнөөр нь ажлаас халах болон хөдөлмөрийн бусад эмх замbaraагүй байдал, дайн, үймээн самуун, бослого хөдөлгөөн буюу улс төрийн үймээн будлиан, улс төрийн гарал үүсэл бүхий хавчлага шахалт, онгоц, төмөр зам болон тээврийн бусад хэрэгслийн бүтэн буюу хагас эвдрэл, зогсолт болон Гэрээлэгчийн хяналтнаас гадуур үүссэн бусад байдал багтана.

20.2 20.2 Давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас Гэрээлэгч үйл ажиллагаагаа зогсоож буюу хойшлуулж, гэрээт үүрэг нөхцөлийг бислүүлж чадаагүй, олгогдсон эрхээ хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд үйл ажиллагаа saatсан хэмжээтэй тэнцэх хугацаанаас гадна зогсоосон буюу хойшлуулагдсан үйл ажиллыгааг дахин сэргээх арга хэмжээ авахад шаардагдах тодорхой хугацааг бүхий л олгогдсон хугацаа, мөн хайгуул буюу олборлолтын хугацаан дээр нэмж сунгана. Давагдашгүй хүчин зүйлээс үүдэн гарсан аливаа үйлдлийг энэхүү Гэрээг зөрчсөнд тооцохгүй.

20.3 20.3 Хэрэв нэг буюу хэд хэдэн олборлолтын талбайгаас олборлож байсан буюу олборлож болох байсан газрын тосны хэмжээг нь давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас тасалдуулсан буюу ямар нэгэн хэмжээгээр хязгаарласан бол тэрхүү олборлолтын хугацааг энэхүү Гэрээний V зүйлд заасан хугацаан дээр нэмж олборлон хуримтлуулж болох байсан хэмжээнд хүртэл сунгана. Энэхүү заалтыг хэрэгжүүлэх үүднээс хэрэглэсэн “хэмжээ” гэсэн ойлголт нь үйл ажиллагааны тасалдал гараагүй тохиолдолд олборлолтын талбайгаас олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн нийтлэг аргачлалын дагуу олборлож болох байсан нийт газрын тосны хэмжээг хэлнэ. Гэрээлэгч нь энэхүү тодорхойлсоны дагуу олборлох ёстой газрын тосны нийт хэмжээг хуанлийн жил бүр эхэлснээс хойш ерэн /90/ хоногийн дотор Засгийн газрын төлөөлөгчид мэдэгдэж байна.

ХОРИН НЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ГЭРЭЭГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛГОХ БОЛОН ЦУЦЛАХ

21.1 Энэхүү Гэрээг байгууллагданы дараа жар /60/ хоногийн дотор Гэрээ хүчин төгөлдөр болооогүй тохиолдолд Гэрээлэгч нь Засгийн газрын төлөөлөгчид бичгээр мэдэгдэж Гэрээг цуцлаж болно. Ийнхүү цуцалсан тохиолдолд талуудын хооронд байгуулсан Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээр нь хүчин төгөлдөр хэвээр үйлчилнэ хэмэн тохиролцсон болно.

21.2 Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш зуун хорин /120/ хоногийн дотор Гэрээлэгч нь хайгуулын ажлаа гүйцэтгэж эхлээгүй тохиолдолд Засгийн газрын төлөөлөгч энэхүү Гэрээг хүчингүй болгох эрхтэй.

21.3 Хэрэв Гэрээлэгч санаатайгаар энэхүү Гэрээг зөрчиж, мөн эд материалын зөрчил үйлдэж, түүнийгээ дор дурдсан хугацаанд арилгаагүй буюу арилгаж эхлээгүй бол Засгийн газар нь энэхүү Гэрээг цуцлах эрхтэй. Хэрэв Засгийн газар энэхүү 21.3 дугаар зүйлд заасан эрхээ хэрэгжүүлэхээр шийдвэл Гэрээлэгчид уг эд материалын зөрчлийг тодорхойлон заасан мэдэгдлийг бичгээр

өгнө. Мэдэгдэл огснөөс хойш гуч /ЗО/ хоног дуусахад Гэрээлэгч нь дээрх зөрчлийг арилгаагүй буюу арилгаж эхлээгүй бөгөөд ийм арга хэмжээ авахад нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар буюу давагдашгүй хүчин зүйл саад болоогүй буюу тасалдуулаагүй бол Засгийн Газар энэхүү Гэрээг хүчингүй болгох тухай тогтоол гаргаж болох бөгөөд Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээний ХХII зүйлийн арбитрийн тухай заалтуудыг ашиглах эрхтэй.

21.4 Энэхүү Гэрээг уг ХХI зүйлд заасны дагуу хүчингүй болгох буюу цуцлах нь Засгийн газар буюу Гэрээлэгч нарын эрхийг хөндөхгүй. Гэрээг ийнхүү хүчингүй болгосон буюу цуцалсны дараа Гэрээлэгч нь газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахдаа хэрэглэсэн түрээсээр авсан буюу бусад хэлбэрээр хэрэглэсэн хөдлөх хөрөнгөө Монголоос авч гарах эрхтэй бөгөөд эдгээр зүйлийн анхны үнэ нь өртөг нөхөлтийн дагуу нөхөгдөх ёстой боловч нөхөгдөөгүй үлдсэн үнэ өртөгөөс бага буюу тэнцүү байна.

ХОРИН ХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ АРБИТР

22.1 Энэхүү Гэрээнд оролцогч талуудын хооронд уг Гэрээтэй холбогдон гарах (түүнийг хэрэгжүүлэх, тайлбарлах, байгуулах, хугацаа дуусах, цуцлах буюу сунгах) аливаа маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлээгүй бол энэхүү Гэрээг хүчин төгөлдөр болох үед үйлчилж буй НҮБ-ын Олон улсын худалдааны эрх зүйн байгууллагын арбитрын дурмийн дагуу шийдвэрлүүлийн. Арбитрын бүх ажиллагааг англи хэл дээр Швейцарын Цюрих хотноо явуулна. Арбитрч нар нь англи хэлийг чөлөөтөй эзэмшиж байна. Арбитрын зөвлөлийн шийдвэр нь эцсийнх болох бөгөөд заавал биелүүлэх хүчинтэй байна. Энэхүү шийдвэрт аливаа тал нь саад учруулах буюу удаашруулах үйл ажиллагаа явуулаагүй тохиолдолд тусгайлсан, шийтгэлийн үр дагавартай зориудын хор хөнөөлийг агуулах ёсгүй.

22.2 Гүйцэтгэгч болон энэхүү Гэрээний оролцогч бус тал болох Монгол Улсын төрийн, хоршооллын болон нийтийн байгууллага, үйлдвэрийн газар, хувь хүмүүсийн хооронд, түүнчлэн Гүйцэтгэгч болон Монгол Улсад ажиллаж буй гадаадын хөрөнгө оруулагч компани, үйлдвэрийн болон бусад газрууд, хувь хүмүүсийн хооронд Гэрээлэгчийн үйл ажиллагаатай холбогдсон аливаа маргаан гарвал Монгол Улсын шүүх болон арбитрын байгууллага өөрсдийн эрх мэдлийн хүрээнд шийдвэрлэнэ.

22.3 Гэрээлэгч нь арбитрын шийдвэр гартал уг шийдвэрийн холбоотой буюу түүнд нөлөө үзүүлж болох бүх үйл ажиллагааг зогсоох буюу түдгэлзүүлж болох боловч энэ үйл ажиллагааг түүнээс шаардахгүй. Хэрэв гарсан шийдвэр нь гомдлыг үндэслэлтэй гэж үзвэл тэр шийдвэрт нөхөж төлөх тухай талтыг

Гомдлын гаргагчид ашигтайгаар таж болох бөгөөд харин аливаа гомдлын шалтгааныг шийдвэр гарсан өдрөөс хойш ерэн /90/ хоногийн дотор арилгаж эхэлнэ.

- 22.4 Арбитрын шийдвэрийг зохих эрх мэдэл бүхий шүүхэд шилжүүлж, мөн шүүхэд хандан, уг шийдвэрийг хууль зүйн хувьд хүлээн авч хэрэгжүүлэх дарааллыг тогтоож өгөхийг хүсч болно.
- 22.5 Шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлж эхлэх хугацааг боломжтой бүх тохиолдолд уг шийдвэрүүдэд зааж өгөхийг талууд хүсч байгаа бөгөөд харин Гэрээлэгчийн эсрэг гарсан аливаа шийдвэрт заасан хугацаа аль ч тохиолдолд ерэн /90/ хоногоос багагүй байна.
- 22.6 Гэрээнд оролцогч талууд энэхүү Гэрээтэй холбогдсон өөрсдийн харилцаагаа сайн санаа, итгэлцлийн зарчимд үндэслэнэ. Талууд өөр өөр үндэстнүүдийг төлөөлж байгааг харгалзан энэхүү Гэрээг Монгол Улс болон Гэрээлэгчийн эх оронд түгээмэл зарчмыг баримтална. Ийм түгээмэл зарчим үгүй нөхцөлд арбитр нь олон улсын газрын тосны аж үйлдвэрлэлд хэвшсэн зарчмыг баримтална.

ХОРИН ГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ МЭДЭГДЭЛ

- 23.1 Энэхүү Гэрээний дагуу харилцан явуулах шаардлагатай буюу зөвшөөрөгдсөн мэдэгдэл, бусад захидал, материалыг гараар, эсвэл урьдчилан бэлтгэж харилцаа холбооны шугам буюу факсаар өгөхдөө дор дурдсан хаягаар бичгээр үйлдэж явуулж, хүлээн авсанд тооцно.

Засгийн газрын төлөөлөгчид:

Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар
Үйлдвэрчний гудамж
Улаанбаатар 37 Монгол Улс
Даргад

Факс: 976-1-331239

Гэрээлэгчид:

Nescor Energy Co.
100 Congress Avenue
Suite 1450
Austin, Texas 78701
Attention: President

Факс: (512) 479-6919

33

23.2 Энэхүү Гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор энэхүү ХХIII зүйлийн заалтын дагуу нөгөө талдаа урьдчилан бичгээр мэдэгдэх үндсэн дээр аль ч тал өөрийн хаягаа өөрчилж болно. Факсаар явуулсан аливаа мэдэгдэл, шаардлага, буюу бусад харицаа холбоог хүлээн авсан эсэх тухай хариу хүлээн авагч талаас ирээгүй байвал явуулагчийн факс буюу телексийн хариу код бичилт гарч ирэхэд хүлээн авсанд тооцно.

ХОРИН ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ

24.1 Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээний дагуу олгогдсон өөрийн эрх үүрэг буюу сонирхлыг бүхэлд нь буюу аль ч хэсгийг өөрийн салбар байгууллага буюу гуравдагч этгээдэд Засгийн газраас урьдчилан бичгээр авсан зөвшөөрлийн үндсэн дээр худалдах, шилжүүлэх, дамжуулах буюу ямар нэгэн өөр байдлаар дуусгавар болгох эрхтэй. Энэхүү асуудлын талаар Засгийн газрын төлөөлөгч зөвшөөрөл олгоходоо үндэслэлгүйгээр татгалзахгүй.

24.2 Хэрэв Гэрээлэгч нь газрын тос олж илрүүлээд газрын тостой холбогдсон аливаа үйл ажиллагаанд зориулж, нэг буюу түүнээс дээш тооны зээлдүүлэгч байгууллагаар санхүүжилт хийлгэхийг хүсвэл Гэрээлэгч өөрийн эрхэд ногдох зээлийн баталгаат хүүг тэдгээрт төлөх нөхцөлтэйгээр энэхүү Гэрээгээр хүлээсэн эрх үүргээ бүхэлд нь буюу аль нэг хэсгийг нь дээрх байгууллагад Засгийн газрын төлөөлөгчөөс авсан зөвшөөрлийн үндсэн дээр шилжүүлж болно. Засгийн газрын төлөөлөгч энэхүү зөвшөөрөл олгоходоо үндэслэлгүйгээр татгалзахгүй.

ХОРИНТАВДУААР ЗҮЙЛ ГАЗРЫН ТОСТОЙ ХОЛБОГДСОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААТАЙ ХОЛБОГДОХ МЭДЭГДЭЛ БОЛОН ЗӨВШӨӨРӨЛ

25.1 Гэрээлэгч нь газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа эхлэхээсээ өмнө арван тав /15/-аас доошгүй хоногийн өмнө ажлын хөтөлбөр болон шаардлагатай мэдээллийг Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт гаргаж өгнө.

25.2 Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газраар батлагдсан төсөвийн дагуу хийгдэнэ.

25.3 Гэрээлэгч нь газар тостой холбогдсон үйлчиллагааны талаарх мэдээ баримтыг хүтэлж, Газрын тосны тухай Монгол Улсын хууль, түүнийг хэрэгжүүлэх журам болон олон улсын газрын тосны үйлдвэрлэлд хэвшилэх нийтлэг горимын дагуу Газрын тосны хэрэг эрхлэх газарт гаргаж өгнө.

ХОРИН ЗУРГАДУААР ЗҮЙЛ ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

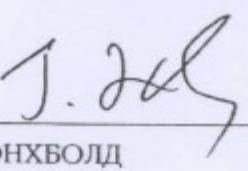
- 26.1 Энэхүү Гэрээ нь хүчин төгөлдөр болсон өдрөөсөө эхлэн Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээр болон Гэрээт талбайн хувьд талуудын хооронд бичгээр буюу амаар байгуулсан бусад бүх хэлэлцээрүүдийг хүчингүй болгож, тэдгээрий оронд хүчин төгөлдөр үйлчилнэ. "Сибнефтегеофизика" компанийн 1993 онд боловсруулсан чичирхийлийн мэдээллийг худалдаж авах тухай дээр заасан өдөр байгуулсан хэлэлцээр (Чичирхийлийн мэдээлэл худалдаж авах тухай хэлэлцээр)-ийн хамт энэхүү Гэрээ болон түүний хавсралтууд (хавсралтууд нь энэхүү Гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд энэхүү Гэрээний заалтуудын нэгэн адил хүчин төгөлдөр болно) энд дурдсан асуудлын талаар талуудын хооронд хэлэлцэн тохирсон зүйлүүдийг бүхэлд нь бүрэлдүүлэн, талуудын төлөөлөл, баталгаа, хүлээсэн үүрэг болон тохиролцоог агуулсан болно. Энэхүү Гэрээнд болон Чичирхийлийн мэдээлэл худалдаж авах тухай хэлэлцээрт заагдсанаас өөр ямар нэгэн амаар хийсэн мэдэгдэл, төлөөлөл, хүлээсэн үүрэг буюу тохиролцоо талуудын хооронд байхгүй болно.
- 26.2 Энэхүү талбай дахь газрын тосны холбогдсон үйлчиллагааны түүхийн зорилт болон түүний төлөөлөл, хэвшилэх нийтлэгчийн буюу жижиг талуудын хувьд хэлэлцээр үзүүлж буйгүй тогтоомж, журмуудын дагуу явагдана.
- 26.3 Энэхүү Гэрээ нь талууд болон тэдгээрийн гүйцэтгэгч, удирдлага, бие төлөөлөгч нар, өвлөн авагч болон томилогдын харилцан эрх ашигт нийцсэн, дээрх талуудын хувьд хүчин төгөлдөр байна.
- 26.4 Зөвхөн хоёр талын бичгээр үйлдсэн тохиролцооны үндсэн дээр энэхүү Гэрээнд нэмэлт буюу өөрчлөлт оруулна. Гэрээний агуулгад харшлахгүй бол энэхүү Гэрээний заалтуудыг хэрэглэхдээ тухайн үед Гэрээнд оруулсан нэмэлт ба өөрчлөлтүүдийг хамааруулна.
- 26.5 Хэрэв өөрөөр тусгайлан заагаагүй бол энэхүү Гэрээнд доллар гэж нэрлэсэн бүрийг Америкийн Нэгдсэн Улсын мөнгөн тэмдэгт гэж ойлгоно.

- 26.6 Гэрээ нь хүчин төголдөр болсон өдрөөс эхлэн Нескор энэхүү Гэрээний дагуу өөрийн эрх үүргээ зорилгоор хүсэлт гаргасан тохиолдолд Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар өөрийн эрх мэдлийн хүрээнд Газрын тосны Монгол Улсын хуулийн дагуу дээрх хүсэлтийн дагуу арга хэмжээ авна.
- 26.7 Энэхүү Гэрээг монгол болон англи хэл дээр үйлдсэн болно. Монгол болон англи хэл дээрх эх бичгүүдийн хооронд ямар нэгэн зөрчил гарсан тохиолдолд англи хэл дээрх эх бичгийг баримтална.
- 26.8 Энэхүү Гэрээнд оруулсан гарчиг, дэд гарчгуудыг зөвхөн иш татах зорилгоор л хэрэглэсэн бөгөөд тэдгээр нь заалтуудын утга агуулга, тайлбар буюу бүтцэд ямарваа нөлөөлөл үзүүлэхгүй.
- 26.9 Энэхүү Гэрээний бүхий л нөхцөл болзлуудыг тус бүрийг нь салангид авч үзэх бөгөөд хэрэв тэдгээрийн аль нэгийг нь эрх мэдэл бүхий хуулийн байгулага хүчингүй буюу хүчин төгөлдөр болгох боломжгүй гэж тодорхойлвол, тэрхүү тодорхойлолт болон түүний тусгай тайлбар нь энэхүү Гэрээний бусад хэсгийг хүчингүй болгохгүй. Гэрээний үлдсэн хэсэг нь бүрэн хүчин төгөлдөр байх бөгөөд дээр дурдсан нь энэхүү Гэрээний нэгэн хэсэг байгаагүй мэт Гэрээний үлдсэн хэсэг хүчинтэй байна.
- 26.10 Энэхүү Гэрээний заалтын дагуу хийвэл зохих аливаа үйл ажиллагаа, асуудал буюу зүйл нь Бямба, Ням гариг буюу нийтийн амралтын өдөрт тохиовол, энэ ажлыг дараагийн Бямба, Ням гариг буюу нийтийн амралтын бус ажлын өдөр хийж гүйцэтгэнэ.
- 26.11 Талууд энэхүү Гэрээний дагуу харилцаагаа сайн санааны зарчмууд дээр үндэслэн, хамтын зорилтоо хэрэгжүүлэхийн төлөө зохих ёсоор хамтран ажиллаж, гарч болзошгүй аливаа үл ойлголцох явдал, маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлэх бөгөөд энэхүү Гэрээнд заасан аливаа зөвшөөрлийг аль нэг тал үндэслэлгүйгээр татгалзах буюу хойшилахгүй.
- 26.12 Энэхүү Гэрээ болон Гэрээний баталгаа нэмэлтүүдэд тусгагдаагүй аливаа нөхцөл байдал үсэн гарвал талууд хэлэлцээ хийж шаардлагатай нэмэлт өөрчлөлтийг Гэрээнд оруулна. Тусгайлан заахад, энэхүү Гэрээ байгуулсаны дараа Гэрээлэгчийн эдийн засгийн нөхцөл байдалд нөлөөлөхүйц өөрчлөлтүүд Монгол Улсын хуулинд орсон тохиолдолд талууд Гэрээлэгчийн анхны эдийн засгийн нөхцөл байдлыг сэргээх зорилгоор хэлэлцээ хийж, энэхүү Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.

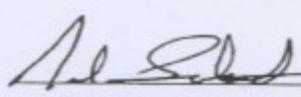
36

Дээр дурдсан бүх зүйлийг нотлон энэхүү Гэрээ нь 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний
өдөр байгуулагдан бөгөөд энд заасны дагуухчин төгөлдөр болно.

Монгол Улсын Засгийн газрыг төлөөлөн
МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН ТОСНЫ
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА.

Г. ЭНХБОЛД

НЕСКОР ЭНЕРЖИ
КОМПАНИЙН ДАРГА

НИЙЛ САЛСИК III

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

34

ХАВСРАЛТ "А"

Энэхүү Хавсралт "А" нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар болон Нескор Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулсан Гэрээний хавсралт бөгөөд түүний салшгүй хэсэг болно.

ГЭРЭЭТ ТАЛБАЙН БАЙРШИЛ

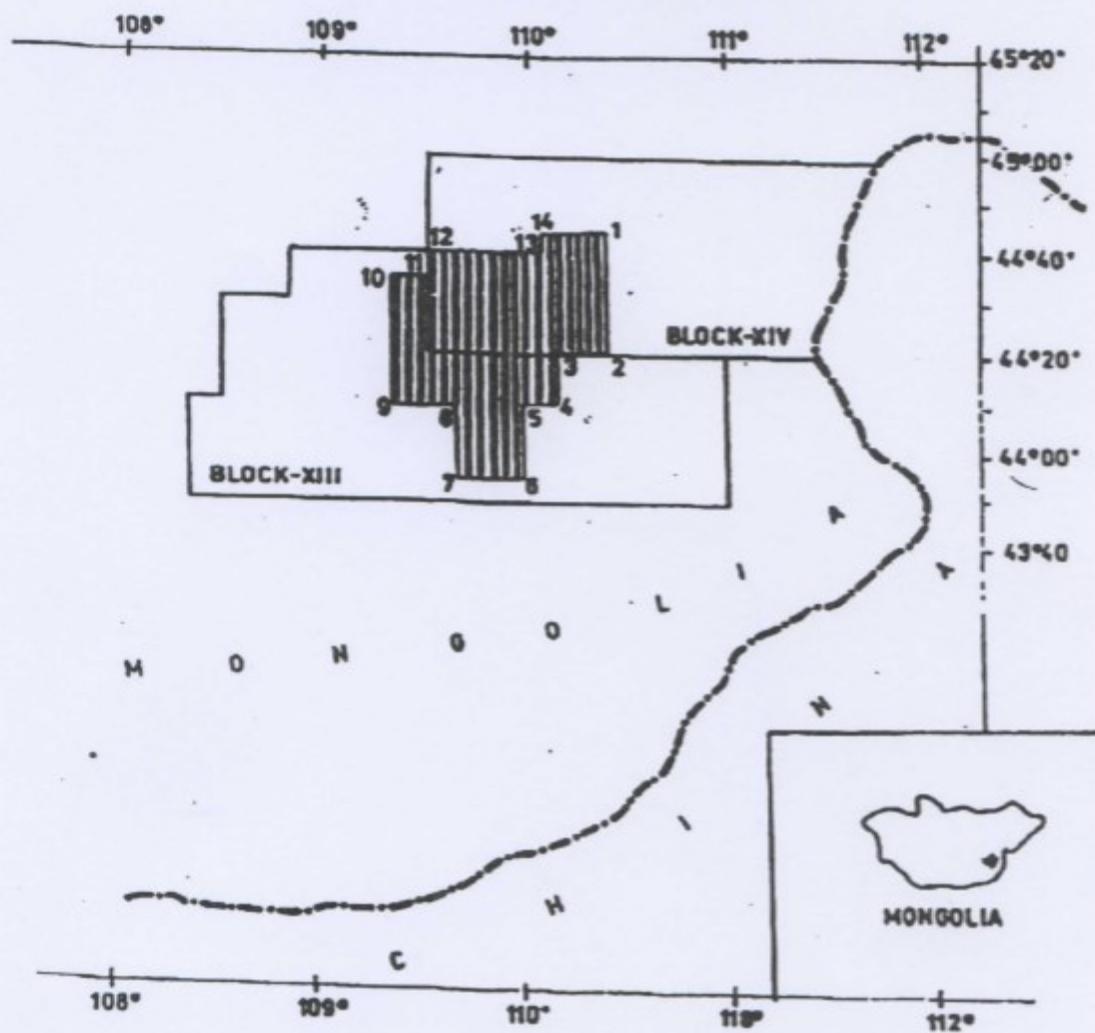
Блок	Байршилын цэгийн дугаар	Уртраг	Өргөрөг
Цагаан Элс дахь	1	110°25'00"	44°45'00"
	2	110°25'00"	44°20'00"
	3	110°10'00"	44°20'00"
XIII талбайн	4	110°10'00"	44°10'00"
	5	110°00'00"	44°10'00"
	6	110°00'00"	43°55'00"
зарим хэсэг	7	109°40'00"	43°55'00"
	8	109°40'00"	44°10'00"
	9	109°20'00"	44°10'00"
болон	10	109°20'00"	44°35'00"
	11	109°30'00"	44°35'00"
	12	109°30'00"	44°40'00"
Зүүн Баян дахь	13	110°05'00"	44°40'00"
	14	110°05'00"	44°45'00"
XIV талбай	1	110°25'00"	44°45'00"

38

ХАВСРАЛТ "Б".

Энэхүү Хавсралт "Б" нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар болон Нескор Энержий компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулсан Гэрээний хавсралт бөгөөд түүний салшгүй хэсэг болно.

ГЭРЭЭТ ТАЛБАЙН ГАЗРЫН ЗУРАГ

ХАВСРАЛТ "В".

Энэхүү Хавсралт "В" нь Монгол Улсын газрын тосны хэрэг эрхлэх газар, Нескор Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулсан Гэрээний хавсралт бөгөөд түүний салшгүй хэсэг болно.

НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ТООЦООНЫ ЖУРАМ

НЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ ЕРӨНХИЙ ЗААЛТУУД

1.1 ЗОРИЛГО

Энэхүү нягтлан бодох, бүртгэл тооцооны журмын зорилго нь Гэрээний дагуу гарах өртөг, зардал, бараа материалын нөөцийн орлого зарлагыг тодорхойлох эрх тэгш арга замыг тогтооход оршино. Хэрэв эдгээр арга зам нь Гэрээлэгч буюу Засгийн газрын хувьд шудрага, эрх тэгш бус болох нь нотлогдвол, талууд уулзаж, дээрх арга замын шудрага, тэгш бус аливаа зүйлийг залруулахад шаардлагатай өөрчлөлтүүдийн талаар тохиролцохыг хичээнгүйлэн эрмэлзэнэ.

1.2 НЭР ТОМЬЁО

Энэхүү нягтлан бодох бүртгэл тооцооны журмыг хэрэгжүүлэх үүднээс энд хэрэглэсэн нэр томъёоны агуулга нь илэрхий өөрөөр заагдсанаас бусад тохиолдолд энэхүү Гэрээнд тодорхойлсон нэр томъёонууд нь Гэрээний Хавсралт "В" дахь нягтлан бодох бүртгэл тооцооны журамд заасан нэр томъёотой адил утга агуулгатай байна.

1.3 БАРИМТ БИЧГИЙН ДАВАМГАЙЛАХ БАЙДАЛ

Энэхүү нягтлан бодох бүртгэл тооцооны журам болон Гэрээний хооронд үл тохирох буюу зөрчилдөх аливаа тохиолдолд Гэрээг баримтална.

1.4 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ ТАЙЛАН МЭДЭЭ

Гэрээлэгч нь Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн хуанлийн улирал бүр дуссаны дараа жаран /60/ хоногийн дотор тухайн хуанлийн улиралд явуулсан газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны олборлолт, орлого, зарлагыг тусгаж дээрхи үзүүлэлтүүдийг зохих ангиллаар нэгтгэн дүгнэсэн үйлдвэрлэл, өртөг нөхөлтийн тайлан мэдээг хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойши хайдлаар дүгнэсэн хураангуй мэдээллийн хамт Засгийн газрын төлөөлөгчид бүрдүүлж өгнө.

1.5 ЗАЛРУУЛГА, ШАЛГАЛТ

Засгийн газрын төлөөлөгч нь Гэрээлэгчээс хүлээн авсан өдрөөс хойш хоёр /2/ жилийн дотор үйлдвэрлэл болон өртөг нөхөлтийн тухай тайлан мэдээ бичгийг шалгах эрхтэй. Энэ хоёр /2/ жилийн хугацаанд Гэрээлэгч нь дээрхи

Бүртгэл тооцоо, туслах баримт бичиг буюу үйлдвэрлэл, өртөг нөхөлтийн тухай аливаа тайланда гарсан ямар ч алдааг засах эрхтэй.

1.6 ВАЛЮТ СОЛИХ

АНУ-ын доллараар хийсэн зарлагыг зарцуулсан хэмжээгээр нь нэхэмжилнэ. АНУ-ын доллараас бусад валютаар хийсэн зарлагыг тухайн валютыг сольж авсан тухайн үеийн ханшийг баримтлан АНУ-гийн долларт шилжүүлэн тооцено. Бусад валютыг АНУ-ын долларт шилжүүлэхэд баримталсан ханшны бүртгэл тооцог хөтөлж байна.

ХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ ӨРТӨГ, ЗАРДАЛ

2.1 НӨХӨН ТӨЛӨГДӨХ ЗАРДАЛ

Газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулахтай холбогдон Гэрээлэгч болон түүний салба байгууллага нь дараахь өртөг зардлыг нөхөж авна. Үүнд:

a) Ажиллагсад

1. Энэхүү Гэрээний дагуу төрөл бүрийн үйл ажиллагаанд тогтмол буюу түр зур хугацаагаар хөлсөлж ажиллуулсан буюу томилогдсон ажиллагсдын цалин, хөлс болон холбогдох зардлууд Тодруулга хийхэд, ажиллагсдын цалин, хөлсийг тооцоходоо тэдгээрт Монголд, зарцуулсан хэмжээ болон ажиллагсдын, үүний дотор 2.1/и/ болон 2.1/к/-д заасан ажиллагсад орно, Монгол Улсад албан ажлаар ирэх буюу буцах замын зардал.
2. Ажиллагсдын амьжиргэа, орон байрны зардал, өвчлөлт, томилолт, хөдөлмөрийн чадвар алдахад олгох тэтгэмж, урамшуулал, илүү цагийн болон бусад хөлсийг төлөхөд гарах өртөг зардал.
3. Нийт ажиллагсдын амь даатгах, эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх, тэтгэвэр тогтоох, чөлөөнд гарах зэрэг бусад холбогдон гарах өртөг зардал.

b) Үйлчилгээ

1. Зөвлөлгөө авах, гуравдагч этгээдээс гэрээт болон ахуйн үйлчилгээгээр үйлчлүүлэхтэй холбогдсон зардал.
2. Гэрээлэгч болон салбар байгууллагын Монголд гүйцэтгэсэн үйлчилгээний зардал. Гэрээлэгчийн буюу салбар байгууллагын бүрэн мэдлийн өмч болох тоног төхөөрөмжийг ашигласны төлбөрийг нэхэмжлэхдээ өмч эзэмшилийн болон ашиглалтын зардаас бодож тогтоосон түрээсийн тарифийг баримтлах боловч үнэ

- тариф нь Монгол тухайн үед мөрдөж буй нийн өлдөхүйц тарифаас хэтрэхгүй.
3. Гэрээний 14.1 дүгээр зүйлийн дагуу Засгийн газрын төлөөлөгчийн гүйцэтгэсэн үйлчилгээтэй холбоотой зардал.

в) Хуулийн зардал

Энэхүү Гэрээтэй холбогдсон шүүх хурал буюу хууль зүйн бусад үйлчилгээ, үүний дотор хуулийн зөвлөхийн хөлс, харамж, газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны талаар талуудын болон аль нэгний нь эсрэг шийдвэр гарсантай холбоотой зардал, мөн газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа буюу энэхүү Гэрээний эсрэг чиглэсэн аливаа үйлдэл, гомдол, заргаас хамгаалах зорилгоор Гэрээнд оролцогч талууд буюу аль нэг тал нь урьдчилан сэргийлэхээр авах арга хэмжээний зардууд энд багтана.

г) Газрын түрээсийн төлбөр болон замын зөвшөөрөл

Гэрээний хавсралт “Е”-д заасан газрын түрээсийн төлбөр, замын зөвшөөрөл, газар эдэлбэрийн бусад эрхийг олж авах, шинэчлэх, буцааж өгөхтэй холбоотой гарах зардал энд багтана.

д) Захиргааны шимтгэл

Захиргааны шимтгэлийг Гэрээний хавсралт “Е”-д тогтоосон болно.

е) Материал

Гэрээлэгчийн худалдаж авсан буюу нийлүүлсэн материал, тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгслэлийн зардал.

1. Худалдаж авсан материал

Гэрээлэгчийн худалдаж авсан тоног төхөөрөмж, материал, сэлбэг хэрэгслийн зардлыг нөхөхдөө Гэрээлэгчид үзүүлсэн элдэв хөнгөлөлтийг нь хасаад түүний жинхэнэ төлсөн үнээр нь нэхэмжилнэ.

2. Гэрээлэгч буюу салбар байгууллагын нийлүүлсэн материал

Гэрээлэгч нь аливаа материалыг өөрийн буюу салбар байгууллагынхаа нөөцөөс авч нийлүүлснээс бусад тохиолдолд материалыг боломжтой газраас шууд худалдаж авна. Гэхдээ Гэрээлэгчийн буюу салбар байгууллагын нийлүүлсэн материал нь гуравдагч этгээдээс төсөөтэй эд зүйлийг төсөөтэй даатгал болон

нийлүүлэх цехцөлөөр худалдаж авч болох үнээс өндөр байх ёсгүй.

3. Гэрээлэгчийн нийлүүлсэн материалын баталгаа

Гэрээлэгч нь нийлүүлж буй материалдаа үйлдвэрлэгчийн буюу зуучлагчийн баталгаанаас гадна ямар нэгэн баталгаа нэмж гаргахгүй бөгөөд хэрэв нийлүүлсэн материал гэмтэл соготой байвал үйлдвэрлэгч буюу зуучлагчаас Гэрээлэгчид зөрүүг төлөх хүртэл орлогод авахгүй.

ж) Контор, хээрийн анги, агуулах болон бусад байгууламж

Контор, салбар контор, хээрийн анги, агуулах, холбоо, усан хангамж, зам болон тээврийн бусад систем зэрэг аливаа байгууламжийг ашиглах, тоноглох, тохижуулах, ажиллуулахтай холбоотой зардал.

3) Даатгал, гомдол, зарга

Нийтийн хариуцлага, өмч хөрөнгийн гэмтэл, улс төрийн үйл явдлаас гарч болох хохирол, Гэрээлэгчийн буюу Монгол Улсын хариуцлагын, мөн тэдгээрийн ажиллагсадын болон гадаад иргэдийн хариуцлагын зэрэг бусад даатгалыг Гэрээлэгч хуулийн дагуу хариуцаж болохтой холбогдох зардлуд. Ийм даатгал буюу гомдол заргаас гарах зардлыг зохих зарлагын дансанд оруулна. Аль нэг тодорхой эрсдлээс тусгайлан даатгуулаагүй бол гарсан аливаа алдагдал, зарга, хохирлыг зохицуулахтай холбоотой зардлыг зарлагын зохих данснаас нэхэмжилнэ.

и) Тээвэрлэлт

Ажиллагсад, тоног төхөөрөмж, материал болон сэлбэг хэрэгсэл тээвэрлэхэд гарсан зардал. Ажиллагсдын тээврийн зардалд Гэрээлэгчийн энэ талаар баримталж буй бодлогын хэмжээнд дараахь зүйл багтана. Үүнд: ажиллагсад болон тэдний гэр бүлийнхэн ажилд томилогдох үед, ажлаас чөлөөлөгдөх үед болон томилолтоор явахад нутагтаа очиж буцаж ирэх замын зардал, мөн нэг газраас нөгөө газарт шилжихтэй холбогдсон замын зардал. Гэхдээ ажиллагсад болон тэдний гэр бүлийнхэн Монголд ажиллаж байгаа газраас өөрийнхөө нутгаас өөр газар шилжихэд гарах замын зардал нь нутаг уруугаа явахад гарах байсан зардлаас хэтрэх ёсгүй.

к) Эх компанийн захиргааны зардал

1. Гэрээний дагуу газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагааны явцад Гэрээлэгчийн эх компанийн удирдах ажилтнуудын захиргааны зардал нь газрын

тостой холбогдох Гэрээлэгчийн жилийн нийт зардлын зургаан /6/ хувиар тооцогдоно. Газрын тостой холбогдох үйл ажиллагааны захргааны зардлын жишээ нь дараахь зардлууд болно: гүйцэтгэхлийн, үнэт зүйлсийн сангийн, няффлан~~бүр~~тээлийн, худалдааны, компьютерийн үйлчилгээний болон захиргааны зардлууд.

Ч/З

2. 2.1/a/-ийн дагуу Гэрээлэгчийн эх компанийн /мөн түүний аливаа салбар байгууллагын/ захиргааны зардлын бусад шууд төлбөрүүд нөхөн төлөгдөхгүй.

- л) Өртөг зардал нөхөх зорилгоор газрын тосны аж үйлдвэрт хэвшисэн аргачлалын дагуу ийм бүх зардлыг сар тутам хайгуулын, ашиглалтын болон олборлолтын зардалд хуваарилагдаж шууд нэхэмжлэгдэнэ.

2.2 ТООЦООНЫ ҮНДЭС

Гэрээлэгч нь энэхүү Гэрээтэй холбогдох тооцооны дансыг “тухайн үеийн зардлаар” тооцож хөтөлнө. Энд хэрэглэсэн “тухайн үеийн зардлаар” гэдэг нь тухайн зардлыг хэзээ төлснөөс үл шалтгаалан уг зардлыг гарсан цаг хугацаанд нь хамааруулан тооцохыг хэлж буй болно.

ГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ ЭД ХӨРӨНГӨ

3.1 ТООЛЛОГО ХИЙХ, МЭДЭГДЭХ, ТӨЛӨӨЛӨХ

Засгийн Газрын төлөөлөгч, Гэрээлэгч хоёрын хооронд тохиролцсон боломжтой үелэх хугацаанд Гэрээлэгч нь газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд зориулсан материал, биет хөрөнгө болон барилгын ажлын төслүүдэд эд хөрөнгийн тооллого хийнэ. Эд хөрөнгийн тооллого явуулахад Засгийн газрын төлөөлөгч биечлэн байлцуулахын боломж бүрдүүлэхийн тулд Гэрээлэгч нь тооллого хийхээс наад зах нь гучин /30/ хоногийн өмнө тооллого хийх тухай Засгийн газрын төлөөлөгчид бичгээр мэдэгдэнэ. Тооллого явуулахад Засгийн газрын төлөөлөгч байлцаж чадахгүй бол Гэрээлэгч Засгийн газрын төлөөлөгчид тооллогын дүнгийн хувийг гаргаж өгнө.

3.2 ЭД ХӨРӨНГИЙН БҮРТГЭЛИЙГ ТУЛГАН ШАЛГАЖ, ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ

Гэрээлэгч, Засгийн Газрын төлөөлөгч хоёр хамтран эд хөрөнгийн тооллогын бүртгэлийг тулган шалгаад, илүүдэл буюу дутгалтын жагсаалтыг гаргаж, Гэрээлэгч нь зөрүүг залруулна.

ХАВСРАЛТ "Г"

45

Энэхүү Хавсралт "Г" нь Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар болон Нескор Энержи компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулсан Гэрээний хавсралт бөгөөд түүний салшгүй хэсэг болно.

ЗҮҮНБАЯН, ЗҮҮНБАЯНГИЙН БАРУУН УРД ХЭСЭГ БОЛОН ЦАГААН ЭЛСНИЙ ТАЛБАЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Энэхүү Үнэлгээний хөтөлбөр нь Зүүнбаян, Зүүнбаянгийн баруун урд хэсэг болон Цагаан Элсний талбайд орших урьд нь тогтоосон талбайнуудаас бүрдэх нээлтийн талбайн үр ашгийг тогтоох зорилготой болно (талбайг хавсаргасан хүснэгтэд нарийвчлан тодорхойлсон болно). "Спрул Интернэшил" компанийн боловсруулсан "Монгол Улсын Зүүнбаянгийн үндсэн талбай, Цагаан Элс болон Зүүнбаянгийн баруун урд хэсэгт орших талбайн талаар Нескор Энержи компанийн газрын түүхий тосны нөөцийн үнэлгээ" болон АНУ-ын Худалдаа, хөгжлийн нийгэмлэгт зориулан Нескор Энержи компанийн бэлтгэсэн "Монгол Улсын Цагаан элсний газрын тосны талбайн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн судалгаа" зэрэг хоёр тайлланг өмнө нь ГТХЭГ-т гаргаж өгсөн байгаа бөгөөд эдгээр тайлланг хянан үзэж, олборлолтын талбайн шинэчилсэн эдийн засгийн дүн шижилгээнд оруулах болно.

Энэ дүн шижилгээнд дараахь гол асуудлууд тусгагдав. Үүнд:

- Цагаан Элсний талбайд тус бүр 1250 метр гүний наад зах нь хоёр /2/ цооног өрөмдөж, удаан хугацааны /6 сараас багагүй/ туршилтын ажил гүйцэтгэх.
- Бүтэц болон изопахын шинэ зураглал боловсруулах зорилгоор шинэ каротаж, дээжит өрөмдлөгийн судалгаа хийх.
Тогтоогдож буй анхдагч түүхий тосны нөөцийн тооцоог шинэчлэх.
- Зүүнбаянгийн талбайд ус шахах туршилтын ажил гүйцэтгэх.
- Цагаан Элс болон/буюу Зүүнбаянгийн баруун урд хэсгийн талбайн наад зах нь хоёр /2/ цооногт хагарлын сэдрээлт хийж, удаан хугацааны /6 сараас багагүй/ туршилтын ажил гүйцэтгэх.
- Орос, Хятад болон Өвөр Монголын зах зээл болон тээвэрлэлтийн эдийн засгийн тооцоо хийх.
- Цагаан элсний талбайн тос-усны заагийн тухай мэдээ сэлтэд үнэлгээ өгч, доош уналтын хязгаарыг тогтоох.

Чб

НЭЭЛТИЙН ТАЛБАЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

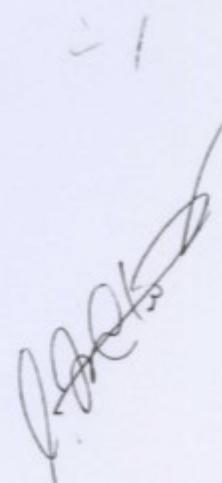
- A   110°05'00" , 44°13'00"
- B   109°58'00" , 44°13'00"
- C   109°58'00" , 44°20'00"
- D   110°00'00" , 44°20'00"
- E   110°00'00" , 44°30'00"
- F   110°07'00" , 44°30'00"
- G   110°07'00" , 44°20'00"
- H   110°05'00" , 44°20'00"
- I   110°05'00" , 44°13'00"

ад

ГТХЭГ, Нескор Энэрги компанийн хооронд байгуулсан төслийн хувваах гэрээ

ЭХ СУРВАЛЖ: WWWILTODGEREE.MN

ч

Монгол Улсын Засгийн Газрыг

төлөөлөн

Газрын Тосны Хэрэг Эрхлэх Газар

болон

Нескор Энержи Компанийн

хооронд байгуулсан

**ӨӨРЧЛӨН БАЙГУУЛАХ, ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ
БОЛОН ТӨЛБӨР ТООЦООГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ
ХЭЛЭЛЦЭЭР**

1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр.

52

ӨӨРЧЛӨН БАЙГУУЛАХ, ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ БОЛОН ТӨЛБӨР ТООЦООГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР

Энэхүү Хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн Газрыг /"Засгийн газар"/ төлөөлөн Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар /"ГТХЭГ"/ болон Нескор Энержи /"Нескор"/ компанийн хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр байгуулав.

ДОР ДУРДСАН ЗҮЙЛИЙГ НОТЛОХ НЬ:

Засгийн Газар болон Нескор нь Гэрээт талбайд газрын тос хайж олборлох талаар Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээрийг /"XXX"/ анх 1993 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдөр байгуулсан бөгөөд түүнийг Засгийн газраас 1993 оны 10 дугаар сарын 6-ны өдөр батламжилсныг үндэслэн,

Засгийн газар болон Нескор нь /шууд буюу шууд бус хэлбэрээр бүрэн эзэмшилийн салбар байгууллагаар дамжуулан/ XXX-т оролцогчийн хувийн /"Оролцогчийн хувь"/ тус бүр эзэмшиж, XXX-ийн дагуу гарсан өртөг зардлын /"XXX-ийн үйл ажиллагааны зардал", хариуцах үүрэг тус бүр хүлээснийг үндэслэн,

Нескор нь XXX-ийн үйл ажиллагааны зардлын Засгийн газарт ноогдох хувийн тодорхой хэсгийг Засгийн газрын өмнөөс 1996 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдөр хүртэлхи хугацаанд урьдчилгаа төлбөрөөр /"Нескорын урьдчилгаа төлбөр"/ олгож ирснийг үндэслэн,

Засгийн газар, ГТХЭГ болон Нескор нь XXX-ийн оронд Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг /"Шинэ БХГ"/ шинээр байгуулах, мөн Нескорын урьдчилгаа төлбөрийн хувьд Засгийн газраас Нескорт төлөх өрийн асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор энэхүү Хэлэлцээрийг /холбогдох бусад хэлэлцээрийн хамт/ байгуулахыг эрмэлзэж буйг иш үндэс болгон,

Засгийн газар болон ГТХЭГ нь энэхүү Хэлэлцээрийн 4 дүгээр хэсэгт заасан хугацаанд багтаан тус Хэлэлцээрийг /холбогдох бусад хэлэлцээрийн хамт/ Засгийн газраар батламжлуулж эс чадваас энэ Хэлэлцээрийг дуусгавар болсонд тооцож, улмаар /энэхүү зорилгын үүднээс ГТХЭГ-аар төлөөлүүлсэн/ Засгийн газар болон Нескорын хоорондын XXX өөрчлөлтүүгээр бүрэн хүчин төгөлдөр үйлчилж, Нескорын урьдчилгаа төлбөр төлөгдөөгүй хэвээр үлдэнэ гэдгийг харилцан ойлголцсоны үндсэн дээр,

Энэхүү Хэлэлцээрт тусгагдсан харилцан тохиролцоог иш үндэс болгон дараах зүйлүүдийг үүтээр тохиролцов.

1. Хэлэлцээрийг дуусгавар болгох болон үүргээс чөлөөлөх тухай

53

Дор заасны дагуу Гэрээ хүчин төгөлдөр болох өдрөөс талууд дараах зүйлийг харилцан тохирв. Үүнд:

- a. XXX-ийг дуусгавар болгож, түүний дагуу хүлээсэн бүх эрх, үүргээс оролцогч тал тус бүр чөлөөлөгдөх бөгөөд,
  - b. Засгийн газраас Нескорын урьдчилсан төлбөрийг эргүүлэн төлөх үүргийг хүчингүй болгож, Засгийн газар үүнтэй холбогдох бүх үүрэг хариуцлагаас чөлөөлөгдөх болно.
2. Шинэ БХГ болон Эрх шилжүүлэх тухай хэлэлцээрийг байгуулах талаар

XXX-ийг дуусгавар болгож, Нескорын урьдчилсан төлбөрийн шийдвэрлэнэ гэж үзвэл дараах арга хэмжээг нэгэн зэрэг авч хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- a. Талууд XXX-ийн Гэрээт талбайг /уг нэр томьёог XXX-т тодорхойлсон агуулгын дагуу/ хамрах шинэ БХГ-г байгуулна. Засгийн газраас энэхүү Хэлэлцээр, шинэ БХГ болон Эрх шилжүүлэх тухай хэлэлцээрийг батламжилсан өдрөөс /Гэрээ хүчин төгөлдөр болох өдөр/ шинэ БХГ нь хуучин XXX-ийн оронд үйлчилж эхэлснээр Нескор нь XXX-ийн дагуу олгосон Гэрээт талбайд газрын тосны хайгуул, олборлолт явуулах онгой эрхийг шинэ БХГ-нд заасны дагуу эдлэх болно.
- b. Талууд Эрх шилжүүлэх, хүлээн авах болон худадан авах тухай хэлэлцээрийг /"Эрх шилжүүлэх тухай хэлэлцээр"/ байгуулна. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу түүний хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн ГТХЭГ нь Засгийн газрын дор дурдсан хөрөнгийн бүх эрх, өмчийн эзэмшил болон хувийг Нескорт дамжуулан шилжүүлэх бөгөөд Нескор нь ГТХЭГ-аас тэдгээрийг хүлээн авна. Үүнд:
  1. Баян Ойл компанийн хөрөнгийн өр төлбөрт ноогдох хувь,
  2. мөн XXX-ийн дагуу газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд зарцуулсан бүх биет болон биет бус хөрөнгө, түүний дотор Баян Ойл компанийн оруулсан буюу бусад хэлбэрээр олж авсан хөрөнгө. Гэхдээ үүнд Засгийн газраар батламжлагдах хүртэлхи хугацаанд Гэрээт талбайгаас олборлосон буюу олборлох газрын тосны Монголын талд ноогдох хувь хэмжээг оролцуулахгүй болно.

3. Нэмэлт баталгааны тухай

Гэрээ хүчин төгөлдөр болсноос хойш аливах эсвэл үе үе Нескорын хүсэлтээр энэхүү Нескор өөрийн энэхүү тийнхирхолоо хамгаалах.

шардлагатай үед ГТХЭГ нь өөрийн эрх мэдлийн хурцанд Газрын тосны тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу зохих дэмжлэг туслалцаа үзүүлнэ.

4. Хэлэлцээрийг дуусгавар болгох тухай

Хэрэв энэхүү Гэрээг байгуулснаас хойшиж жаран /60/ хоногийн дотор /буюу Нескорын ГТХЭГ-т бичгээр мэдэгдэх өөр хугацаанд/ хүчин төгөлдөр болоогүй нөхцөлд Нескор нь ГТХЭГ-т бичгээр мэдэгдсэнээр уг Хэлэлцээрийг дуусгавар болгож болох тухай талууд харилцан тохиролцсон болно. Ийнхүү уг Хэлэлцээрийг цуцлах тохиолдолд /ГТХЭГ-аар төлөөлүүлсэн/ Засгийн газар болон Нескорын хоорондын XXX өөрчлөлтүүгээр бүрэн хүчин төгөлдөр үйлчилж, Нескорын урьдчилгаа төлбөр төлөгдөөгүй хэвээр үлдэнэ гэдгийг талууд харилцан тохиролцсон болно.

5. Мэдэгдэл

Энэхүү Хэлэлцээрийн оролцогч нэг тал нь мэдэгдлийг бичгээр бөгөөд баталгаатай шуудан буюу факсын холбоогоор нөгөө талд илгээхдээ дор дурдсан буюу нөгөө талаас мэдэгдсэн хаяг болон факсын дугараар явуулж, хүлээн авсан тохиолдолд явуулсанд тооцно.

ГТХЭГ-т:
Газрын Тосны Хэрэг эрхлэх газар
Үйлдвэрчний гудамж
Улаанбаатар 37 Монгол Улс
Даргад.

Факс: 976-1-331239

Гэрээлэгчид:
Nescor Energy Co.
100 Congress Avenue
Suite 1450
Austin, Texas 78701
Attention: President

Факс: (512) 479-6919.

6. Бусад зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр нь /1/ хэдэн ч хуулбар хэсэг байж болох бөгөөд хуулбар хэсэг тус бүр нь эх хувь байх боловч бүхэлдээ нэгэн цогц тохиролцоог бүрдүүлнэ, /2/ Монгол Улсын хууль тогтоомжийг удирдлага болгон, тэдгээрийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлбарлагдана, /3/ талууд болон тэдний өвлөн авагч, томилсон этгээдүүдийн хувьд зайлшигүй бислуулэх хүчинтэй байх бөгөөд гагцхүү тэдгээрийн эрх ашигт үйлчилнэ.

*Дээр дурдсан бүхэлдээс ийн эзэнтүүлэгчийн дээдэлтэй
байгуулагдав*

55

МонголУлсын Засгийн газрыг төлөөлөн
МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН ТОСНЫ
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА

НЕСКОР ЭНЕРЖИ
КОМПАНИЙН ДАРГА

T. Joch
Г.ЭНХБОЛД

N. Salnik
НИЙЛ САЛСИК III

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

41

56

Монгол Улсын Засгийн Газрыг

төлөөлөн

Газрын Тосны Хэрэг Эрхлэх Газар,

болон

Нескор Энержи Компанийн

хооронд байгуулсан

**ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ, ХҮЛЭЭН АВАХ БОЛОН ХУДАЛДАН
АВАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР**

1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ, ХҮЛЭЭН АВАХ БОЛОН ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР

57

Энэхүү ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ, ХҮЛЭЭН АВАХ БОЛОН ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ Монгол Улсын Засгийн газрыг /"Засгийн газар"/ төлөөлөн Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар /"ГТХЭГ"/ болон Нескор Энержи компанийн /"Нескор"/ хооронд 1997 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдөр байгуулсан болно.

Энэхүү Гэрээнд орсон нэр томьёог тодруулж заагаагүй бол мөн өдөр ГТХЭГ болон Нескорын хооронд байгуулсан Өөрчлөн байгуулах, эрх шилжүүлэх болон хүлээн авах тухай хэлэлцээр /Өөрчлөн байгуулах тухай хэлэлцээр/-т тодорхойлсон агуулгатай болно.

УДИРТГАЛ

Өөрчлөн байгуулах тухай хэлэлцээрт заасан нөхцүүдийн дагуу (1) Монголын хамтарсан "Баян Ойл" компани /Баян Ойл/-д оруулсан хувь хөрөнгө болон; (2) Хамтарсан хайгуулын хэлэлцээрийн дагуу газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байсан буюу хэрэгцээтэй байгаа бүх төрөл, гарал үүсэл болон хэлбэрийн өмч хөрөнгө /бодит, бүртгэгдсэн буюу бусад болон хаана ч байрлаж ж болох/, үүний бүрэлдхүүнд холбогдох сайн санаа, үүний бүрэлдхүүнд дараахь зүйлээр хязгаарлалгүйгээр бэлэн мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, данс болон хөрөнгийн авлага, хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээ, баримт бичиг, хэрэглүүр, биет бус үндсэн хөрөнгө, тоног төхөөрөмж, нөөц, бараа болон оюуны өмч, мөн дээрхийн бүрэлдхүүнд Баян Ойл компанийн оруулсан буюу бусад хэлбэрээр олж авсан хөрөнгө, гэхдээ дээрхэд ГТХЭГ болон Нескорын хооронд дээр заасан өдөр байгуулсан шинэ Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ нь Засгийн газраар батламжлагдах хүртэлхи хугацаанд Гэрээт талбайгаас олборлосон буюу олборлох газрын тосны Монголын талд ноогдох хувь хэмжээг оролцуулахгүй бөгөөд дээр заасан өдөр байгаа бүхий л зүйлсийг /XXX-т холбогдох хөрөнгө болон өмчийн эрх/ ГТХЭГ нь Нескорд худалдах, шилжүүлэх, дамжуулах, хүлээлгэн өгөх болон хүргүүлэх эрмэлзлэлтэй байгаа бөгөөд Нескор нь эдгээрийг шилжүүлэн хүлээж авах эрмэлзлэлтэй байгааг үндэслэн,

Дээр дурдсан өмчлөх эрх болон харилцан хүлээх үүрүүдийг хянан хэлэлцэж, энэхүү болон цаашдын харилцан тохиролцоонд тулгуурлан, харилцан зохистой, чухал бусад санаа оноо хангалттайг харгалzan хүлээн авсныг нотлохын хамт, ГТХЭГ нь Баян Ойл компанийн хувь хөрөнгийн Засгийн газарт ноогдох бүхий л эрх, өмчийн эзэмшил, хувь, мөн XXX-т холбогдох хөрөнгө болон өмчийн эрхийг /цааны/ хамтад нь

"Шилжүүлсэн өмч хөрөнгө" хэмээн / Нескор болон түүний болон авагч, томилогдсон этгээдэд үүгээр эргэлт буцалтгүй олгож, худалдаж, шилжүүлж, томилж, дамжуулж, хүргүүлэв.

Нескор болон түүний өвлөн авагч, томилогдсон этгээдүүд нь эдгээрийг үүрд эзэмших эрхийг хүлээн авсан болно.

Нескор нь Шилжүүлсэн өмч хөрөнгө болон түүнтэй холбогдох эрх үргийг худалдсан, шилжүүлсэн, томилсон, дамжуулсан болон хүргүүлснийг үүгээр шилжүүлэн хүлээн авч, Шилжүүлсэн өмч хөрөнгөтэй холбогдон ГТХЭГ-ын хүлээсэн бүх төрөл, хэлбэр болон тодорхойлолтын /эдүгээ мэдэгдэж буй буюу мэдэгдээгүй, цаашид үүсэн гарах болон бусад/ үүрэг, хариуцлагыг биелүүлэх, төлбөр тооцоог хийхийг хүлээн зөвшөөрч байна.

ГТХЭГ нь: (1) Нескорг Шилжүүлсэн өмч хөрөнгийг худалдах, шилжүүлэх болон дамжуулах бүрэн эрх мэдэлтэй /хуулийн этгээдийн болон бусад/ гэдгээ илэрхийлж, баталж, зөвшөөрсөн бөгөөд (2) Шилжүүлсэн өмч хөрөнгийн бүх эрх, өмчийн эзэмшил болон хувийг ийнхүү худалдсантай холбогдуулан аливаа нэг буюу ямар ч этгээдээс Шилжүүлсэн өмч хөрөнгийн тухайд аливаа гомдол, нэхэмжлэл гаргах тохиолдолд өөрийн талаас баталгаа гаргах бөгөөд хамгаалах арга хэмжээ авна.

ГТХЭГ нь аливаа хугацаанд буюу үе үе Нескорын хүсэлтээр ямарваа нэгэн хэлцэл дахин хийлгүйгээр өмч хөрөнгө эзэмших эрхийг худалдах, дамжуулах, шилжүүлэх, томилох, баталгаажуулах баримт мэдээллийг гаргаж өгөх болон ийм эрхийг үр ашигтай хэрэгжүүлэн эдлэх, бүх Шилжүүлсэн өмч хөрөнгийг өмчлөх Нескорын эрхийг нотлох, хуулийн хүрээнд бүрэн зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд бодитойгоор эзэмшин, хяналт тавих, холбогдох эрхээ хэрэгжүүлэх үүднээс Нескорын шаардлагатай буюу зохистой гэж үзсэн арга хэмжээ авах буюу эдгээрийг санаачлан дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх болно.

Энэхүү Эрх шилжүүлэх, хүлээн авах болон худалдан авах тухай хэлэлцээр нь Гэрээ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд ГТХЭГ болон Нескор болон тэдний өвлөн авагч, томилсон этгээдүүдийн эрх ашигт үйлчлэх бөгөөд зайлшгүй бислүүлэх хүчинтэй болно.

Энэхүү Эрх шилжүүлэх, хүлээн авах болон худалдан авах тухай хэлэлцээр нь хэдэн ч хуулбар хэсэг байж болох бөгөөд хуулбар хэсэг тус бүр нь эх хувь байх боловч бүхэлдээ нэгэн цогц тохиролцоог бүрдүүлнэ.

Энэхүү Эрх шилжүүлэх, хүлээн авах болон худалдан авах тухай хэлэлцээр нь Монгол Улсын хууль тогтоомжийг удирдлага болгох бөгөөд тэдгээрийн дагуу хэрэгжиж, тайлбарлагдана.